

Upravno: Ljubljana Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122 3123,
3124 3125 3126
Inseratni oddetek Ljubljana Selen-
burgova ul. 3 — Tel. 3492 in 2492
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 — Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 — Telefon št. 190
Račun: pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11842 Praha čisto
78 180 Wien št. 105 241

JUTRO

Naročnina znotraj mesecno 25 — Din.
za izvenštvo 40 — Din.
Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5 Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126
Maribor: Aleksandrova cesta 13 Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582)
Celje: Kocenova ul. 8 Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Nadaljni padec funta

Dočim so se razmere na velikih borzah že precej ustalile, je tečaj angleškega funta še nadalje padel

London, 24. septembra. s. Borza je bila danes odprta v sigurnem in čvrstem razpoloženju. Dvigovanje angleških industrijskih papirjev se je tudi danes nadaljevalo, čeprav nekoliko počasneje. Volilni mednarodni papirji so danes stali povprečno za točko višje. Na inozemskem posojilnem trgu morejo nemške vrednote zaznamovati nadaljnje precejšnje dvigovanje. Na deviznem trgu je bilo zaznamovano padanje funta povprečno za eno točko.

London, 24. septembra. s. V Londonu so se danes sestali trije strokovnjaki v valutnih zadevah, Anglež, Nizozemec in Američan, da razpravljajo o vprašanju srebra.

London, 24. septembra. AA. Vlada južnoafriške unije je sklenila obdržati zlato podlago južnoafriškega funta. Zato je padel angleški funt napram tej enoti za 10 do 15%.

Pariz, 24. septembra. AA. Angleški veleposlanik Tyrrell je nosil predsednika francoske vlade in se mu zahvalil v imenu vlade Velike Britanije za dobrohotno stališče francoske vlade v sedanji krizi funta.

Pariz, 24. sept. s. Posli na borzi so danes potekali enako kakor včeraj. Prvotnemu čvrstemu stališču, ki je imelo za posledico precejšen dvig tečaja, je proti koncu sledil padec. Tečaj večine vrednot na so se tudi danes zaključili nad sklenimi tečaji prejšnjega dne. Na deviznem trgu je angleški funt še dalje padel ter je zaključil z 98,5 proti 104 včeraj. Ostali devizni tečaji so ostali čvrsto neizmenjeni. Opoldne je notrala španska nezeta 227.

Berlin, 24. septembra. AA. Tukajšnja borza je danes odprta v sigurnem in čvrstem razpoloženju.

Stockholm, 24. septembra. AA. Tukajšnja borza bo zaprta do konca tedna.

Atene, 24. septembra. d. Vlada je na navesti bank zaprla borzo do konca meseca.

Beograd, 24. septembra. AA. Italijansko poslanstvo obkroži: Neki inozemski listi so razširili vest, da bo italijanska vlada razveljavila sedanjo stabilizacijsko podlago italijanske lire. Italijansko poslanstvo je po oblaščeno, da kategorično demantira to povsem neosnovano vest.

Pred velikim mezdinim pokretom v Ameriki

Občutno znižanje delavskih mezd v industriji jekla — Predsednik Hoover proti zmanjšanju delavskih plač

New York, 24. septembra. d. New York Steel Corporation je napovedala zmanjšanje mezd, s katerim bo prizadehiti 200.000 delavcev. Bethlehem Steel Corporation, General Motors, United States Rubber in Joint Steel Corporation so napovedale, da bodo s 1. oktobrom znižale mezd za 10 odstotkov. Kot posledica tega napoveduje predsednik ameriške delavske federacije Mathew Woll resne mezdne boje, ker bi bilo neumljivo, če bi delavci sprejeli ta ukrep brez odpora. Delodajalci označujejo svoj ukrep kot potreben za poživljenje industrije. »New York Times« poroča, da je postopanje industrijev zelo neprijetno zadelo

predsednika Hooverja. Minister za delo, Doak, je izjavil, da ostane nespremenjeno stališče vlade, ki se je doslej vedno izrekla proti znižanju mezd in se vedno upirala stremeljenju delodajalcev.

New York, 24. septembra. d. Predsednik Hoover se čuti baje zelo prizadetega zaradi znižanja delavskih mezd v industriji, ki so ga napovedale industrijske družbe kljub njegovi pred dvema letoma podani izjavi, v kateri je odločno nastopil za neokrnjene mezd. Delavski voditelji izjavljajo, da bo znižanje mezd gospodarsko stisko poostroilo in onemogočilo nadaljnji gospodarski razvoj.

Mednarodna kontrola madžarskih financ

Občutno štedenje na Madžarskem — Strokovna anketa Društva narodov o madžarskem gospodarstvu

Budimpešta, 24. septembra. AA. Danes je finančni minister Vaiko prečital parlamentarnemu odboru tri in tridesetorice vsebinsko poročila, katerega je sestavila finančna komisija Društva narodov o finančnem položaju na Madžarskem.

Finančna komisija Društva narodov pravi v ekspoziciji, da je na osnovi proučitve s sodelovanjem zastopnikov madžarske vlade in madžarske Narodne banke dosegla, da je madžarska vlada ukrenila vse potrebno za zboljšanje proračunskega stanja. Proračunska bilanca za l. 1930/31 kaže deficit 150 milijonov pengov. Madžarska vlada bo skušala z odločnimi ukrepi še letos znižati državne izdatke za 73,5 milijonov na drugi strani pa bo zvišala dohodek za 95,5 milijonov pengov.

Komisija ugotavlja, da bodo ti ukrepi madžarske vlade precej ugodno vplivali na državne finance, in je mnenja, da je treba izvršiti še posebno strokovno anketo na Madžarskem. Zato pričakuje od sveta

Društva narodov pooblastilo, da lahko nadaljuje svojo anketo do prihodnjega zasedanja sveta Društva narodov. Razen tega proš finančna komisija svet Društva narodov naj ima še pred potekom tega leta izredno zasedanje o poročilu te komisije glede gospodarskega in finančnega položaja na Madžarskem. Ker je to v nujnem interesu Madžarske. Poročilo komisije bo Društvo narodov proučilo hržkone že te dni.

Budimpešta, 24. septembra. d. Preiskovalni odbor Društva narodov, ki bo imel nalogo proučiti finančni in gospodarski položaj Madžarske, bo sestavljen iz zastopnikov Italije, Francije, Anglije, češkoslovaške in Zedinjenih držav. Predsednik odbora bo italijanski delegat Suvich Odbor bo hržkone že 1. oktobra prišel s svojim delom v Budimpešto. Kjer bo posloval najmanj sedem dni, nakar bo odpotoval v Belgijo in Turčijo.

Odmora v oboroževanju ne bo?

Francija proti predlogu za enoletni moratorij v oboroževanju, ker bi ne prinesel izboljšanja

Ženeva, 24. septembra. s. Ideja enoletnega odmora oboroževanja se more po dosedanjem poteku razprave v glavnem odboru Društva narodov za razorožitev smatrati za izjalovljeno. Francoski zastopnik Magioli je nastopil proti italijanskemu predlogu za utemeljitvijo, da bi ukinitve oboroževanja dela povečala brezposelnost v raznih državah in da zato davkoplačevalci ne bi bili razbremenjeni. Pri oboroževanju na morju bi povzročil odmor škodo vsem državam, ki imajo zastarele brodirve. Kar se tiče oboroževanja na kopnem, je precej težko odgovoriti že sklenjene pogodbe o izgraditvi utrd. Pri oboroževanju v zraku se morejo med odmorom nadomestiti zastarela letala z večjimi in boljimi vojaškimi letali, tako da bi tudi tukaj prišlo do spremembe razmer. Ker se je v debati posebno naglasil predlog o odzgoditvi, se mora računati s tem, da se ne bo dosegla potrebna soglasnost o enoletnem odmoru v oboroževanju.

Ženeva, 24. septembra. AA. V tretji komisiji je japonski delegat odklonil, zastopnik Zedinjenih držav pa sprejel predlog o oborožitvenem premirju do konca prihodnje razorožitvene konference. Izjavil je, da sprejema ta predlog v obliki, kakor ga je predložila skandinavsk delegacija in da je predlog te delegacije ugodnejši od italijanskega predloga.

Pariz, 24. septembra. Predsednik socialistične internacionale Vandervelde in t. n. dr. Friedrich Adler sta iz Pariza poslala tretji komisiji Društva narodov spomenico, v kateri toplo priporočata predlog za uvedbo enoletnega moratorija v oboroževanju. V spomenici poudarjata, da bi to zelo ugodno vplivalo na svetovno razorožitveno konferenco, ki se bo sestala 2. februarja 1932. Z ustanovitvijo oboroževanja, bi se dobila tudi obila sredstva, ki bi mogla nuditi za omiljenje vladajoče gospodarske krize. S tem pa bi bil tudi olajšan položaj in omogočena nova ureditev vojnih delov in reparacij. Društvo narodov pa se

nudi s tem najlepša prilika, da pokaže svojo resno voljo za razorožitev.

Finančne obveznosti Avstrije

Ženeva, 24. sept. d. Poročilo finančnega odbora o razmerah v Avstriji. Madžarski in Bolavski preizkita obveznosti, ki jih je prevzel avstrijski zvezni kancelar dr. Burresch glede uravnoteženja avstrijske poravnane in glede ureditve avstrijskih državnih financ. Po tem dogovoru mora avstrijska vlada še v letošnjem proračunu prihraniti najmanj 35 milijonov šilingov proračun za prihodnje leto na se mora skrajšati za nadaljnjih 100 milijonov, ki na število za odlašajo kratkoročnih dolgov. Zelenice in pošte morajo imeti samostojne proračune. Z znižanjem izdatkov za politično umravo se morajo doseči nadaljnji prihranki. Navedeno mora izdati vlada strogo zakon o bankah, ki bo omogočal čim večjo kontrolo. Na podlagi teh od avstrijske vlade prevzetih obveznosti priporoča finančni odbor, da se razpiše za Avstrijo posojilo v višini 250 milijonov šilingov.

Nove volitve v Avstriji

London, 24. septembra. AA. Spodnja zbornica je snoči na dolgotrajni razpravi z 207 proti 238 odobrila finančni zakon. Delavski poslanci so v svojih izjavah poudarili, da so novi davki krivični in da obremenjujejo večino mas delavstva.

Demonstracije brezposelnih v Angliji

London, 24. septembra. s. Po vestih listov iz Glasgowa in Liverpoola so tamošnji brezposelni včeraj priredili demonstracije. Korakali so po glavnih cestah mesta ter peli komunistične pesmi. V Liverpoolu je prišlo tudi do izgrediv.

JAPONSKA PROTI VMEŠAVANJU DRUŠTVA NARODOV

Japonci bodo izpraznili zasedeno kitajsko ozemlje

Tokio, 24. septembra. d. Zunanje ministristvo objavlja, da bo izvedena izpraznitev zasedenega kitajskega ozemlja v Mandžuriji. Znatne japonske čete so le v obzidanem delu mesta Mukdena, v gotovih mestnih okrajih Čangčuna in končno je še kakih 200 mož v Kirinu. Vendar pa se te čete ne vmešavajo v upravo omenjenih mest. Na noto Društva narodov bo japonska vlada odgovorila danes. Njen odgovor ima predvsem namen informirati Društvo narodov o položaju. V njem se izraža pripravljenost, odpoklicati japonske čete iz področja južno-mandžurske železnice, istočasno pa se ponovno poudarja stališče Japonske, da ne želi nobenega vmešavanja Društva narodov v nastali spor. Vojaska uprava je nasproti delu vlade, da se odpokliče čete, napovedala, da hoče trenutno postojanke japonske vojske toliko časa vzdržati, dokler ne bo dosežena zadovoljiva rešitev vseh spornih vprašanj.

Sanghaj, 24. septembra. g. Kitajska vlada je poslala tretjo protestno noto Japonski, v kateri zahteva takojšnji umaknitev japonskih čet iz Mandžurije. Protestna nota izjavlja, da je japonska vlada kršila Kelloggov pakt in da bo Kitajska zahtevala reparacije za vso storjeno škodo pred mednarodnim forumom. Od japonske strani se javlja, da so vojaske operacije končane in da se bo likvidacija konflikta izvršila potom političnih pogajanj. Do tedaj pa se japonske čete ne bodo umaknile iz Mandžurije.

Tokio, 24. septembra. s. Za danes je bila sklicana nujna seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o načrtu odgovora na noto Društva narodov.

Ženeva, 24. septembra. s. Ameriški državni tajnik Stimson je poslal generalnemu tajništvu Društva narodov sporočilo, v katerem izjavlja, da se vlada Zedinjenih držav popolnoma strinja s stališčem Društva narodov, ki je prišel do izraza v sklepu sveta, in da bo Japonski in Kitajski poslala note v istem duhu. Kakor se doznavajo, je Kitajska sporočila predsedniku sveta, da sprejme od sveta sprejete začasne ukrepe.

Ženeva, 24. septembra. d. Na današnji plenarni seji Društva narodov je bilo na dnevnem redu tudi vprašanje kitajsko-japonskega spora. Predsednik Lerroux je sporočil, da se svet Društva narodov že bavi s tem vprašanjem ter je že pozval Kitajsko in Japonsko, naj takoj ustavita vse sovražnosti. Na predlog Titulesca je bila zato ta zadeva odstavljena z dnevnega reda in prepuščena nadaljnjo postopanje svetu Društva narodov.

Ženeva, 24. septembra. g. Deistvo, da so se Zedinjene države pridružile posredovalni akciji Društva narodov v konfliktu med Japonsko in Kitajsko, je v žerevskih krogih povzročilo veliko zadovoljstvo. Meni se, da bo ta rezultat izhodšee tesnejšega sodelovanja med Društvom narodov in Zedinjenimi državami. Kar se tiče razvoja položaja na Daljnem vzhodu, gledajo na to v Ženevi z veliko skrbjo. Japonski delegat je danes izjavil, da dosedaj še ni dobil nobenih instrukcij o umaknitvi japonskih čet iz Mandžurije. Menijo, da pomeni ta zavlačevalna taktika japonske vlade odklonilen odgovor. V krogih Društva narodov vlada največja zadovoljnost zaradi tega, ker smatrajo, da je prestičnih vzrokov ureditve konflikta med sedanjim zasedanjem sveta za potrebo.

Pariz, 24. septembra. d. Kakor poročajo iz Moskve, je ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov japonskemu poslaniku izrazil svoje začudenje nad postopanjem Japonske v Mandžuriji. Ker obstojaja med Japonsko in Rusijo prijateljsko razmerje, je Rusija po Litvinovi izjavi pričakovala od Japonske, da jo bo prej informirala o svojih načrtih glede Kitajske. Japonska bi se morala zavedati velikega zanimanja Rusije za notranje mandžurske dogodke, predvsem ob vzhodno-kitajski železnici.

London, 24. septembra. d. »Daily Herald« poroča, da je sovjetska vlada že mobilizirala svoje čete ob kitajski meji in da je Karahan že odpotoval iz Moskve na Daljni vzhod, da prevzame vrhovno poveljstvo nad ruskimi četami. V gotovih krogih se

celo zatrdjuje, da se bo Rusija pridružila Kitajski ter nastopila proti Japonski. Znano je, da ima Rusija velike interese na mandžurski železnici in da je že od nekdaj ljubosumno gledala na japonsko osvajačno politiko.

Na Kitajskem vlada vedno večje vojno razpoloženje. V Sanghaju in vseh drugih večjih mestih so se vršile včeraj in danes velike protestne skupščine, katerih se je udeležilo na stotine ljudi. Na vseh teh skupščinah so govorniki pozivali narod k slogi in v sprejetih resolucijah proglasili enotno narodno fronto proti Japonski.

Nankinska vlada je odpotala japonsko vlado, da tretjo protestno noto, ki ima popolnoma značaj ultimata. Kitajska vlada grozi, da bo spetla po orožju, če se japonske čete takoj ne umaknejo s kitajskega ozemlja. Konec nankinjskega ministra Sung je sprejel popolno odpravnika poslov japonskega poslanstva ter mu sporočil, da kitajska vlada ne more sprejeti japonskega predloga za uvedbo direktnih pogajanj.

Tudi Amerika gleda čim dalje bolj ljubosumno na dogodke na Daljnem vzhodu. Značilno je, da je zunanji minister Zedinjenih držav Stimson poslal kitajski in japonski vladi spomenico, v kateri priporoča mirno likvidacijo spora. Iz tega se more sklepati, da Amerika ne misli stati ob strani in dopustiti, da se spor ob obali Pacifika rešuje brez nje.

Ženeva, 24. septembra. AA. Japonska vlada je odklonila anketo in izpraznitev zasedenega ozemlja, ki jo je predlagalo Društvo narodov. Svet Društva narodov bo vztrajal na tem, da odpotuje v kritično ozemlje civilne opazovalce.

Ženeva, 24. septembra. AA. Na tajni seji sveta Društva narodov je japonski delegat na prigovarjanje britskega in francoskega delegata pristal na to, da zaprosi svojo vlado, da sme Društvo narodov poslati v Mukden preiskovalno komisijo, sestavljeno iz civilnih oseb.

Nanking, 24. septembra. AA. Vlada je poslala Japonski tretjo noto.

Francoski poset v Berlinu

Senzacionalne vesti o francoski pripravljenosti za zblizanje z Nemčijo

Pariz, 24. septembra. AA. Briand in Laval odpotujeta v Berlin v nedeljo. V ponedeljek se udeležita francoska ministrska kosa, ki jima ga prireditelja dr. Curtius in dr. Brüning. V ponedeljek zvečer bo slavnostna večerja na francoskem poslanstvu. V torek zjutraj je povratek v Pariz. Razgovori se bodo nanašali v prvi vrsti na gospodarska in finančna vprašanja. Ni izključeno, da bosta Laval in Briand sprejela od Hindenburga. Francosko časopisje pričakuje od tega obiska ugodne sadove.

Berlin, 24. septembra. d. Dejstvo, da bo francoskega ministrskega predstavnika Laval in zunanjega ministra Brianda pri posetu v Berlinu spremljal glavni tajnik francoskega zunanjega ministrstva Philippe Berthelot, je v tukajšnjih političnih krogih vzbudilo precejšnjo pozornost. Sklepajo, da se tudi na francoski strani pripisuje berlinskim razgovorom večji politični pomen, kakor pa je bilo doslej razvidno iz časopisnih komentarjev. V Berlinu bo torej prišlo do konference osmih državnikov, ker se je bodo razen francoskih ministrov, Berthelota, državnega kancelarja dr. Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtiusa udeležili tudi državni tajnik v zunanjem ministristvu Bülow, novi francoski poslanik v Berlinu Francois Poncet in nemški poslanik v Parizu v Hoesch.

Ženeva, 24. septembra. AA. Skupščina Društva narodov je danes sprejela poročilo o intelektualnem sodelovanju in poročilo gospodarske komisije.

Povratek dr. Curtiusa v Berlin

Vesti o ostavki nemškega zunanjega ministra — Novi zasični finančni ukrepi nemške vlade

Berlin, 24. septembra. d. Dopoldne se je zunanji minister dr. Curtius vrnil iz Ženeve. Popoldne je na seji vlade poročal o razpravah v Ženevi. V zvezi s tem se je vršila v ministrskem svetu razprava o taktiki zunanjega ministra v Ženevi. V poučenih krogih zatrdjujejo, da ni izključeno, da bo dr. Curtius še pred posetom francoskih državnih v Berlinu podal ostavko. Vlada je n. večerni seji razpravljala o gospodarskem programu za zimo. V prvi vrsti gre za podpora brezposelnosti. Vlada je sklenila prevzeti vse v to svrhu določene fondе, da n. ta način razbremeniti občine. Za izvedbo na seljevanja v okolici mest bo vlada prispe

vala na mesec po 20 milijonov mark. Nadalje je bilo sklenjeno, da se zniža hišni davek za četrtino in prisilijo na ta način hišni posestniki k znižanju stanarin. Končno je bila sklenjena nova zasilna uredba, s katero se ustavi do nadaljnjega napredovanje izravnih uradnikov in znižajo uradniške prejemke na 80 odstotkov dosedanjega izosa. V svrhu olajšanja selave novega proračuna je vlada sklenila podaljšati z zasilo uredbo proračunske leto za tri mesece, t. j. do 30. junija, tako da bo mogel državni bor mirno razpravljati o proračunu tudi še o velikonočnih počitnicah.

Justifikacija 85 oseb zaradi linčanja

New York, 24. septembra. d. Zaradi linčanja župana mesta Vincente v mehiški državi Guerrero je bilo včeraj justifikiranih 85 ljudi. Justifikacija je bila izvršena na odredbo guvernerja države Guerrero.

Objavljenje ukaza o volitvah

Beograd, 24. septembra. p. »Službene Novine« objavljajo ukaz o razpisu novih volitev.

General Živković preveden v rezervo

Beograd, 24. septembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 24. t. m. je bil na predlog ministra vojske in morarice preveden v rezervo predsednik ministrskega sveta armijski general Peter Živković.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 24. septembra. AA. Danes od 11. do 13.20 je bila seja ministrskega sveta. Predsedoval ji je predsednik ministrskega sveta in notranji minister g. Peter Živković. Na seji so reševali tekoče posle.

Laval sprejel ameriško povabilo

Pariz, 24. septembra. d. Ministrski predsednik Laval je danes posetil ameriškega poslanika ter ga obvestil, da v smislu sklepa ministrskega sveta z vselej sprejema povabilo predsednika Hooverja za poset v Ameriki. Pozneje je imel Laval daljšo konferenco s francoskim poslanikom v Washingtonu Claudelom, ki se mudi v Parizu in se vrne prve dni oktobra v Ameriko. Laval mu je dal točna navodila glede svojega poseta v Washingtonu in glede vseh problemov, o katerih se bo razpravljalo ob tej priliki med Hooverjem, Lavalom in Stimsonom.

Komunistične demonstracije v Sofiji

Sofija, 24. septembra. d. Snoči je poskušala skupina komunistov prirediti javen shod na vogalu Bulvara Boteva. Policija pa je shod onemogočila s tem, da je glavnega govornika komunističnega poslanca Nau-mova aretirala. Komunisti so poskušali zaradi tega uprizoriti demonstracije, vendar pa jih je policija razgnala in okrog 100 ljudi aretirala.

Prevoz trupla ponesrečenega letalca

Bukarešta, 24. septembra. AA. Včeraj je bilo v Bukarešti opravljeno opelo za ponesrečenim letalcem Pavlom Glodičem. Parastosu so prisostvovali uradniki poslanstva, člani naše kolonije in zastopniki letalske družbe Cidne. Snoči so posmrtno ostanke ponesrečenega letalca prepeljali na postajo. Truplo bodo prepeljali v Jugoslavijo.

Sklicanje poljskega parlamenta

Varšava, 24. septembra. d. Snoči je bil objavljen odlok predsednika republike, s katerim se sklicuje redno proračunsko zasedanje parlamenta za 1. oktober. Ministrski predsednik Prystor je že včeraj obvestil maršala sejna in senata o sklicanju rednega proračunskega zasedanja. Kakor se čuje namerava sejski maršal Switalski sklicati prvo sejo sejna za 1. oktober.

Obsodba Gajde potrjena

Praga, 24. septembra. h. Vrhovno sodišče je odbilo ničnostno pritožbo Gajde proti njegovi obsodbi na dva meseca ječe. Zaradi te odločitve bo Gajda izrabil svoj poslanski mandat ter svojo penzijo.

Naši kraji in ljudje

Sneg in slana

Včerašnja slana je po naših poljih napravila mnogo škode — Sneg na naših hriboh, meteži drugod — Luna bo mrknila

Ljubljana, 24. septembra.

Po deževju od nedelje zvečer do ponedeljka popoldne je zapadel sneg, kakor smo že poročali, na Krimu in po Polhovgrajskih Dolomitih. Od tega časa temperatura stalno pada, danes zjutraj smo imeli tudi prvič močno slano. Vrhove Gorjanec in kočevskih hribov pa je pobelil prvi sneg v noči od nedelje na ponedeljek. Ozračje se je zaradi te nepričakovane nagle padavine na Dolenjskem izredno hitro ohladilo in je nastopil po dolinah že pravi mraz. V Novem mestu beleži termometer po 3 stop. C. V ponedeljek popoldne je v Kočevju dobre četrte ure snežilo in ne pomnijo tako zgodnjega snega tudi najstarejši prebivalci. Sneg je segel daleč v Belo Krajino.

Takoj drugi dan po slavnosti otvoritvi planinske koče na Mrzlici je zapadel sneg in goro pobelil daleč v dolino. V Sv. Jurju pod Kumom so dobili sneg po močnem deževju že v ponedeljek popoldne. Snežilo je precej časa in je zapadlo snega 15 do 20 cm na debelo.

Od torka zjutraj je močno snežilo po planinah srednje in južne Bosne. Pošta direkcija drinske banovine je morala poslati na mnoge kraje delavce, da uredijo telegrafski in telefonski promet, ker je sneg pokvaril žice, prevrnil pa tudi nekaj telegrafskih drogov. Po sarajevskih parkih, kjer se listje ni popadalo, se lomijo pod težo snega veje in na več mestih je sneg pokvaril tudi električno omrežje. Danes zjutraj je sicer prenehalo snežiti, a tako zgodnjega in močnega snega ne pomnijo najstarejši prebivalci.

Po Sandžaku, zlasti okrog Sjenice znaša temperatura sicer 6 stop. C, a so pri tem vendarle pravi snežni meteži. Okrog Banjaluke pa je dva dni divjala snežna nevihta. V planinskih krajih je padlo do 30 cm snega, kar zelo ovira vozni promet. Mnogo snega je padlo tudi v okolici Zlatibora, Ključa, Glamoča in Drvarja. V pokrajini so se pojavili volkovi, ki napadajo črede ovac ne samo na prostem, temveč tudi v stajah. Za určevanje prometa so morala oblastva te dni že večkrat poslati delavske oddelke na ceste.

Je pa davi slanica padla... Res! Zal njen učinek ni bil le tako hiter, kakor v narodni pesmi, temveč so njene posledice prav občutne. Uresničila se je zla slutnja, ki sta jo izražala kmetovalci in vrtnarji po ponedeljkovem naglem preokretu vremena. Snoči je bilo prav hladno, nebo jasno in zvezdasto. Vode so se potile, kakor pravijo stari ljudje, če se zgodaj zvečer iz potokov dvigajo meglice. Vrtnarji in

zelenjadarji so hiteli pokrivati lepe jesenske rože, zelenjavo in druge pridelke. Slutiti so nesrečo. Davi okrog 3. je zapihal močan severozapadni veter, ki je razgalil meglice. Pritisnil je hud mraz. In davi se je vsem srehajalcem z Gradu nudil prenetljiv prizor. Barjanski travniki so bili daleč naokrog tja do lga pobeljeni. Na zelju in drugih rastlinah je perje dobesedno poledenelo in otrdelo kakor usnje. Zemlja je bila domala zmrznjena. Ajdova stebelca po njivah so bila obdana z ledeno skorjo. Kmetje bodo primorani ajdo takoj požeti.

Temperatura je bila davi v tem mesecu najnižja. Na prostem je ob 7.30 termometer kazal +0.6 C. v mestu pa +1.2 C. Mraz s slano je zato močnejše učinkoval po vrtovih na periferiji in v okolici, dočim so bili nasadi v mestu še precej obvarovani. Ljubke dalje, georgine in astre (na Notranjskem jim pravijo »ljubljanke«) pa je slana kar posmodila in je listje počnelo.

Slana je obsegala vse ravnine, tako Barje, Ljubljansko polje, ravan tja do Kranja,

dalje vse Posavje in Mengeško polje tja do Kamnika. Tudi po Notranjskem je padla močna slana. Logaška planota, planinska kotlina in Cerkljska ravan so davi slišale belemu jezeru.

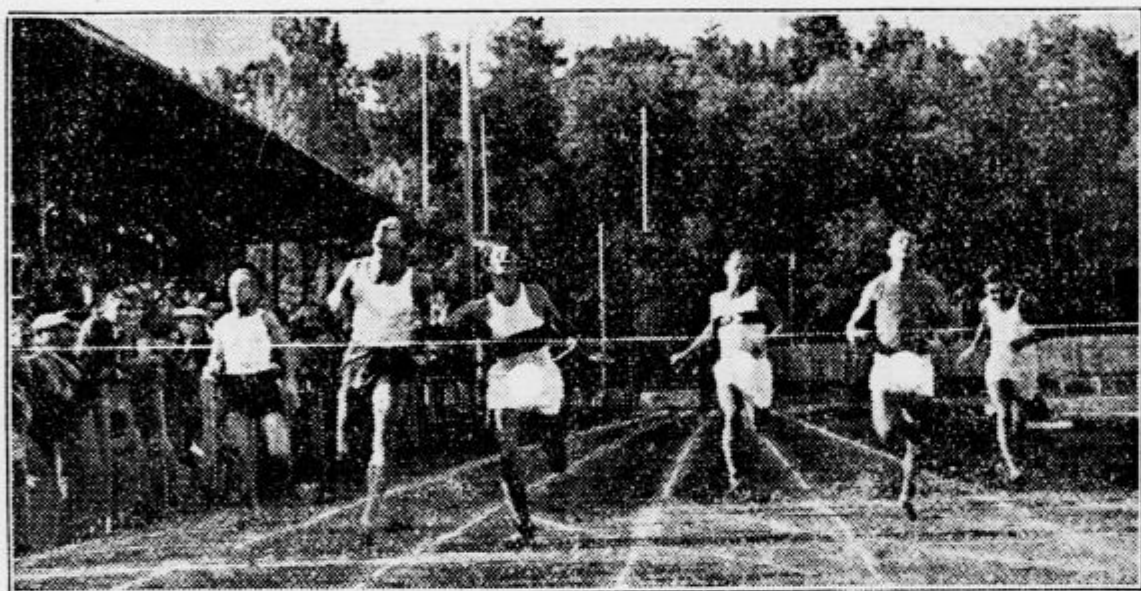
Na ljubljanskem trgu so se dopoldne sukali pogovori v glavnem le okrog slane. »Rož za vse svete bo malo in drage bodo. Grobove bomo krasile z umetnimi rožami.« — »Ajda je uničena. Draga bo moka ajdova, žganci bodo prava slaščica.« — Neka vrtnarica je omenila, da ji je slana uničila velik nasad paradiznikov, ki so docela zmrznili. Kar tri košare jih je zavrgla. 70leten kmetič tam s Police pri Grosupljem je menil: »Take jeseni še ne pomnim. Vem dobro, da smo za mladih let še o sv. Olžabeti (Elizabeti) boski okrogskali in da smo še o božiču krave pasli. Zima bo dolga in gola.« — To se pravi: da bo mnogo mraza, pa malo snega.

★

V soboto 26. t. m. bo lep naraven pojav popolnega luninega mrka. Trajal bo od 20.55 do 21.30. Pričetek pomračanja bo ob 17.41, konec ob 22.41. Potemnevanje prične na južnovzhodnem robu lune. Potek mrka bo sličen onemu dne 2. aprila 1931.

Fotografi lahko povzamejo ves potek pomračanja s tem, da ploščo vsakih 5 minut razsvetlejo za 0.25 sekunde.

Zanimiv prizor z državnega lahkoatletskega prvenstva

Jamnitzky (Hašk) in Skok (Primorje) režeta v mrtvem teku na 100 m cilj. Od leve na desno: Schreiber, Jamnitzky, Skok, Stefanović, Mioković, Dremil

Nesreče v novomeški okolici

Zopet žrtev plazu v kamnolomu — Nevarna igra s samokresom Pretep in kuluk — Hud karambol

Novo mesto, 24. septembra. V šentpeterskem kamnolomu, ki je last posestnika Gotliba, je zaposlenih več delavcev. Pridno napravljajo pesek in morajo pri svojem trdem delu večkrat tvegati svoje življenje. Včeraj se je v kamnolomu iznenada utrgal plaz zemlje, po mešan s kamenjem, ki je z veliko brzino zdrvel v dolino in zasul dva delavca. Trda gmeta je oba zasula do vratu. Tovariši so jima takoj priskočili na pomoč, ter ju jedva otehi iz mučnega položaja. Prvi delavec je odnesel le male praske, drugemu, Francu Ritiču, na katerega se je zvalilo precej kamenja, pa je nalomilo levo nogo v kolenu in je moral v bolnico. Že pred dnevi se je pripetila v tem kamnolomu slična nevarna delavca Antonu Rataju. Plaz je bežčega Rataja prehitel in popolnoma zasul. Tovariši so mu življenje le s težavo rešili, fant pa ima nogo zlomljeno v stegnu. V tem opasnem kamnolomu je nujno treba z varnostnimi ukrepi preprečiti nadaljnje nevarnosti.

Franc Somrek, 17letni sin posestnika iz Skala, občina Prečna, je na potu v Prečno našel na cesti prav ličen samokres. Z njim se je fant podal k svoji poročni sestri v Dolenji Globodol, kjer je pričel orožje temeljito ogledovati. Projektel je zadel nepredvidneža v člen desne noge, kjer mu je obital.

Rudolf Bukovec, 24letni gostilničarjev sin, po poklicu mesarski pomočnik, doma iz Semčica, je šel na pol litra vina v sosednjo Drgančovo gostilno, kjer je bilo zbranih več fantov. Kar na lepem je med fanti nastal prepir, v katerem je dobil Bukovec z nožem rano na levi strani glave.

Za kuluk je vozil 19letni Kiren Janez iz Dola, občina Šmarjeta na cesto gramoz. Nesrečno naključje je hotelo, da mu je prišla pri ozkem, ostrem zaokretu desna noga pod kolo, ki mu je šlo čez stopalo. Nesrečnež čuti hude bolečine.

Hud karambol je doživel mestni stavbenik g. Vrhovnik Valentin, ko se je vračal okrog poldne z motornim kolesom (s prikolico) od zgradbe nove ljudske šole na Malem Slatenku, kjer je delo nadzoroval. Na potu proti Novemu mestu je srečal na ozkem, zidanem mostičku na Cikavi pošni avto, ki je vozil iz mesta proti Brežicam. Zaradi ozkega prehoda in trenutnega srečanja na mostu je zadel g. Vrhovnik, ki se je držal skrajne desnice, z motorjem in prikolico v občestni kamen in skarpno mostu, kjer je obležal s poškodovano desno roko in zlomljeno desno nogo. G. Vrhovnik je moral, kakor zgoraj navedeni poškodovanci, na zdravljenje v bolnico Usmiljenih bratov, zadeva sama pa pride pred sodišče.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravnih »Franz Josefov« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obolenje organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefov« vodno ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Lepi lasje se morajo svetiti!

Oprati lase — je dobro, ali to ne zadostuje. Izplahnite jih naknadno s HAARGLANZ-EM. To bo dalo Vašim lasem prirodno svežost in čaroben sijaj, radi katerega Vas bodo zavidali. Vsakemu omotu s SCHWARZKOPF-EXTRA je priložen mali omot s praškom HAARGLANZ. SCHWARZKOPF-EXTRA s priloženim HAARGLANZ-praškom stane samo Din. 5.—

SCHWARZKOPF-EXTRA
SCHAUMPON
S PRAŠKOM-HAARGLANZ

REPR. RAVE D.D., ZAGREB

Mož, ki je v spanju ubil ženo

Zanimiva razprava o zagonetnem zločinu — Mesečnik ali pijanec? Obsojen na pet let ječe

Skopje, 24. septembra.

Neobčajno zanimiv in psihološko nepojasnjen primer je včeraj obravnavalo tukajšnje sodišče, ki je obtožilo kmeta Trajko Petrovića zaradi uboja lastne žene. Zločin se je zgodil letos v začetku maja v vasi Krušici blizu Skoplja. Neke noči se je kmet Trajko kakor navadno podal k počitku s svojo ženo Ljubico. V drugi sobi so spali njegovi starši in ostali člani rodbine. Sredi noči je Trajko vstal, našel sekuro in ubil z njo mirno spečo ženo. Pri krivem dogodku je posebno zanimivo to, da ni bilo med zakoncem nikdar, najmanj pa tisti večer, kakih prepričkov. To so pred sodiščem zatrjevali vsi domači in vsa vas, da sta Trajko in Ljubica živela ves čas svojega zakona složno in zelo srečno. Tudi sum nezvestobe ali ljubosumnosti od obeh strani je popolnoma izključen. Sodišče si je mnogo prizadevalo, da bi natančno proučilo vse okoliščine tega zločina, ki je tako strašno končal.

Trajko sam tudi ni znal povedati, kako se je vse dogodilo. Mnenja je, da je imel

neke strašne sanje, da je v njih zgrabil za sekuro in z njo ubil ženo. Trdil je tudi, da je mesečnik in da je imel že večkrat epileptične napade. Tudi starši njegovi so izjavili, da ga je v mladih letih med spanjem večkrat napadalo, da je vstal, begal po hiši, a da potem ni imel pojma, kaj se je z njim dogajalo.

Trajkova sestra, ki je prebivala v njegovi hiši, je izpovedala sodišču, da je bil njen brat usodnega večera malo pijan in da je že spal, ko je njegova žena še pospravljala po hiši. Kmalu za njim se je tudi Ljubica podala k počitku, sredi noči pa so njeni obupni kriki prebudili vso hišo. S sekuro so ji bili prizadeti strašni udarci po glavi, vratu in prsih. Ubijalec je napravil vtis popolnoma blaznega človeka, domači so ga morali zvezati.

To je bilo vse, kar je preiskava in končno tudi razprava spravila na dan. Trajko je bil obsojen na 5 let ječe in ko mu je bila razsodba razglašena je vstal in zaklical: »Bog je priča, da nisem kriv!«

Jesen v Beli Krajini

Črnomelj, 24. septembra.

Letos nas je izredno zgodaj obiskal sneg. Mirna gora in sosednji kočevski hribovi so se v ponedeljek pokazali s snežno kapo. Sneg je zapadel precej nizko do Rodin in Stražnega vrha. Lani je bilo ob tem času v Lahini še vse polno kopalcev. Vse sodi, da bo letos zgodnja in huda zima.

Trgatev se je pričela, le vreme je neugodno, ker vedno dežuje. Semiška in metliška okolica, pa tudi Vinica, Plešivica in Adlešiči se radujejo dobre vinske letine. Stražni vrh in Dobljčka gora pa imata žalostno trgatve, ker je toča uničila skoraj vse vinske pridelke.

Vrnili se je iz Amerike Jakob Vrščaj, znani gostilničar in posestnik na Lokvah pri Črnomlju. Stroj mu je v Ameriki odtrgal obe nogi...

V nedeljo opoldne je začelo goreti pri Sinkovičevi pristani blizu črnomeljskega kolodvora. Zgorel je velik kup reše. Sreča je bila, da so sosedje ogenj pogasili in da ni bilo vetra, sicer bi ogenj upepelil lah-

ko vsa sosedna poslopja, ki so po večini krita s slamo. Kdo je ogenj zanetil, ni dognano.

Vlomilec opleni trafiko

Litija, 24. septembra.

Po vltomu v Stribarjevo gostilno so vltomilec v našem kraju mirovali. Davi pa je bila močno presenečena gospa Cirila Vizlerjeva, ko je prišla k svoji trafiki pri litijem mostu in je skušala odkleniti vrata, pa je opazila, da so samo prislonežena in da jih je ponoči nekdo odtrgal z železnim drogom. V baraki je našla popoln nered. Vlomilec je s silo odprl predal za cigare in pobral vso zalogo, pobral pa je tudi 100 železniških tovornih listov po 5.50 Din in še razno drobnarijo. Prav gotovo je bil dobro informiran, da je gospa Vizlerjeva ravno včeraj prejela večjo zalogo tobaka, a je pretežni del k sreči odnesla domov. Tako znaša vrednost vltomilecovega plena nekaj nad 2000 Din.

Orožništvo pod vodstvom narednika Rebernika je storilec že na sledu.

Cetinjski pravoslavni bogoslovci v naših krajih

Pravoslavni bogoslovci iz Cetinja so pod vodstvom profesorjev prostojereja Mihajla Vučića in Rista Dragičevića prispeali na ekskurziji preko Splita in Zagreba v Ljubljano, ki so si jo v sredo temeljito ogledali. Iz naših krajev jih vodi pot v Brod na Savi, Sarajevo, Mostar, Dubrovnik in nazaj v Cetinje

KULTURNI PREGLED

Otvoritev sezone v drami

Slavko Grum: Dogodek v mestu Gogi. Številno občinstvo je obiskalo krstno predstavlo slovenske novitete, ki je brez dvoma svojevrsen pojav v naši literaturi. Kakor je svet, ki ga je avtor upodobil aparen, tako je bilo po prvih vtisih jasno, da bo režija zelo zanimiv problem Morda tem težji, ker je enotna linija v avtorjevem dramskem prvenec prelomljena in se pojavljajo neskladnosti, ki so nevarne za stil vprizoritve. Narežnik sta si fantastičnost in realizem. Kdo še ni zasluhl v sebi podobe mesla Goge, tistih ozkih ulic, ob katerih

G. Gregorin kot Teobald

stoje hiše in notri prebivajo čudni ljudje, vsak od njih predan svoji bolečini in strastem. Vzdušno mesto, v katerem se človeku

venomer zdi, da se nekaj dogaja, da hodijo mrtvi po ulicah, da huškajo nevidne sence in se vendar ne zgodi prav nič. Kako željno pričakujejo ti bolešni ljudje dogodka, ki bi jih odrešili, jim dal vsebino, pa se vsak dogodek izpremeni v smešnost. V takem mestu se človeške duše zabujajo v svoje bolečine, ki rastejo v blaznost, v groteskno smešnost. Zdi se mi, da avtorju od početka ni bilo povsem jasno, ali je Goga okvir za različne človeške usode, ali je Goga inkarnacija edine teh prebivalcev. Novelistični element se ni prelil v dramatičnost. V tej Gogi, ki je živa in plastična in je njeno ozračje zrastle v satiro umetniške kvalitete, se odigravajo drame v raznovrstnih sobah, v srcih bolešnih ljudi. V teh mračnih sobah se dogajajo čudne stvari. Tam notri kriče ranjene duše po ljubezni, po čistem svetlem življenju. Okoli njih je vse oživilo. V starih mestih pohištvo ne poka brez pomena, prikazni se javljajo, vse temne mračne sile iz podzavesti se oglašajo. Vsi ti ljudje žive v vedni grozi pred seboj in neznanim krog sebe. Poglavitne rane jim je vžgalo hrepenenje po ljubezni, ki ni bilo nikoli utešeno. Nekatere je pohabilo doživljanje spolnosti, drugi so se v različnih podobah njenega uživanja izmaličili v spake. Vsi ti prebivalci, ki še hrepenijo, čutijo gnus nad življenjem, drugi so se predali sladostni strasti v različnih podobah. Vse ta svet s Hano, Afro in Tarbulu, Klikotom, Gapitom, Prelhom, starim Klefom in tiho ženo je zastrupljen v strasteh, dela videz silno bolestnega sveta. Človeka obhaja groza pred

njim, kakor se zdi, da se je njegov fantastični privid rodil iz temne groze. Zato je ob tem boleštem delu težko govoriti umetnosti, ki prikazuje zrcalo človeškega srca in človeške usode. Lažje bi bilo zagovarjati, da je drama aparen artističen poizkus osvetliti najintimnejše erotične utripe in nagajanja.

Hanina zgodba in usoda je pravzaprav najsvetlejša stran drame. Hana se sprosti v dogodku, ki se je vendarle zgodil, čeprav je drugim prikrit, od gnusa nad življenjem. Prav tako močna, skoraj demonična je

G. Jerman kot Gapit

Afrina usoda, ki bi bila lahko snov za lastno novelo. Vendar je zveza tako rahla, da se venomer zdi, kakor da ni prav nič skup-

nega med dogodki. Spajajo jih le Goga, oziroma bližina hiš in rahli refleksi opazovanja. Ostale usode, vsaka zase sicer celota, so povezane s prav tako nevidno nitjo, včasih precej prisliljeno. Na odrsu se še bolj razodene, da bi Grubavec Teobald in Julijo Gapit lahko brez škode odpadla. Slikarjeva pojava je dobra ilustracija Goge. Gapit pa je celo obremenjuje. Razepletenost škoduje celoti, zastira plastiko in vpliva kot bizarna mozaik. Če bi se avtor odločil za jasno ostrje, da bi vse dogodke tesneje spojil s Hanino zgodbo in izločil vse ilustracije izmaličene erotike, bi tudi Goga pridobila na plastiki. Bila bi zanimiv poizkus novega stila, novega upodabljanja, čeprav v osnovi zelo bolesten.

Režija je razodevala prav tako neskladnosti kot drama. Režiser se je odločil za realistično smer, razen pri pojavi umrlega naddavkarja, Morda je bila ta ideja, v katerem se je izpolnila tudi avtorjeva zamisel o lutkah, najjača za režiserski in igralski dogodek. Zdi se, da bi ta način podajanja posameznih oseb dal celotni drami močno barvitost in najbrže celo uspeh. Vsa aparnost tega fantastičnega privida bi prešla sebi adekvaten izraz, kateremu bi se naj tudi podredila vsa inscenacija. Ker so značajji v drami le rahlo poudarjeni, a tem jačje poantirane usode, je v naši režiji izgubila karakterizacija vsak pomen in je šlo le za maske. Precejšnja hiba predstave je temeljna notranja razbitost preočividna. Posamezne usode so se druga za drugo potapljale in jih tudi različni zvoki in sumi niso mogli rešiti. Končno osvetljenje Hanine podobe je izgubilo idejno utemeljitev. Ukmarjeva glasba bi z drugim načinom podajanja dob-

ro harmonizirala. Ob Skrbniškovi kreaciji so bile druge usmerjene v nasprotno smer in jih je težje ocenjevati. Pogrešale so izrazne moči, videlo se je, da se bore s pojmovanjem svojih vlog. Sarihčeva je bila sicer čuvstvena, a se ji vloga ni prilagajala. Jerman, Gregorin, Levar in Zeleznik so imeli v tem načinu premalo možnosti za prepričevalno ustvarjanje. Izraziti so bili liki Tarbulu, Afre in mirne žene, ki so jih predstavljale Rakarjeva, Vida Juvanova in Gabrijelčeva. Efektne vloge očeta Kvirina, birlča Kapsa in slikarja so Daneš, Cesar in Kralj v vidno oddahnitev publike dobro kreirali.

Navzočemu avtorju so bile ob močnem aklamiranju poklonjene lepe cvetlice.

J. K.

Znanstveno delo prof. dr. Bilimovića. V »Zeitschrift für Nationalökonomie« in kot poseben odtis je izšla daljša razprava g. dr. Aleksandra Bilimovića, profesorja narodnega gospodarstva na ljubljanskem vseučilišču: »Kritische und positive Bemerkungen zur Geldwerttheorie«. Razprava uglednega avtorja je strogo znanstven spis, ki se bavi z najbolj zapletenimi vprašanji teorije o denarju in njegovi vlogi v gospodarskem procesu. Narodno-gospodarska filozofija in gospodarska matematika imata v prof. Bilimoviću priznanega strokovnjaka; tudi citirano delo je plod njegovih teoretičnih in gospodarsko-matematičnih raziskovanj. V »Zeitschrift für Nationalökonomie«, ki ga izdajajo trije dunajski vseučiliški profesorji s Hansom Mayerjem na čelu, sodelujejo nekatere največje kapacitete nacionalno-gospodarske vede iz evropskih in ameriških dežel.

Naši kraji in ljudje

Sneg in slana

Včerašnja slana je po naših poljih napravila mnogo škode — Sneg na naših hribovih, meteži drugod — Luna bo mrknila

Ljubljana, 24. septembra.

Po deževju od nedelje zvečer do ponedeljka popoldne je zapadel sneg, kakor smo že poročali, na Krimu in po Polhovgrajskih Dolomitih. Od tega časa temperatura stalno pada, danes zjutraj smo imeli prvič močno slano. Vrhove Gorjančev in Kočevskih hribov pa je pobelil prvi sneg v noči od nedelje na ponedeljek. Ozračje se je zaradi te nepričakovane hitro padavine na Dolenjskem izredno hitro ohladilo in je nastopil po dolinah že pravi mraz. V Novem mestu beleži termometer po 3 stop. C. V ponedeljek popoldne je v Kočevju dobre četrte ure snežilo in ne pomnijo tako zgodnjega snega tudi najstarejši prebivalci. Sneg je segel daleč v Belo Krajino.

Takoj drugi dan po slavnosti otvoritvi planinske koče na Mrzlici je zapadel sneg in goro pobelil daleč v dolino. V Sv. Jurju pod Kumom so dobili sneg po močnem deževju že v ponedeljek popoldne. Snežilo je precej časa in je zapadlo snega 15 do 20 cm na debelelo.

Od torka zjutraj je že močno snežilo po planinah srednje in južne Bosne. Pošta direkcija drinske banovine je morala poslati na mnoge kraje delavce, da uredijo telegrafski in telefonski promet, ker je sneg pokvaril žice, prevrnil pa tudi neke, telegrafskih drogov. Po sarajevskih parkih, kjer se listje ni popadalo, se lomijo pod težo snega veje in na več mestih je sneg pokvaril tudi električno omrežje. Danes zjutraj je sicer prenehalo snežiti, a tako zgodnjega in močnega snega ne pomnijo najstarejši prebivalci.

Po Sandžaku, zlasti okrog Sjenice znaša temperatura sicer 6 stop. C, a so pri tem vendarle pravi snežni meteži. Okrog Banjaluke pa je dva dni divjala snežna nevihta. V planinskih krajih je padlo do 30 cm snega, kar zelo ovira vozni promet. Mnogo snega je padlo tudi v okolici Zmljanja, Ključa, Glamoča in Drvarja. V pokrajini so se pojavili volkovi, ki napadajo črede ovac ne samo na prostem, temveč tudi v stajah. Za urejanje prometa so morala oblastva te dni že večkrat poslati delavske oddelke na ceste.

Je pa davi slan'ca padla... Res! Zal njen učinek ni bil le tako liričen, kakor v narodni pesmi, temveč so njene posledice prav občutne. Uresničila se je zla slutnja, ki sta jo izražala kmetovalec in vrtnar po ponedeljkovem naglem preokretu vremena. Snoči je bilo prav hladno, nebo jasno in zvezdasto. Vode so se potile, kakor pravijo stari ljudje, če se zgodaj zvečer iz potokov dvigajo meglice. Vrtnarji in

zelenjadarji so hiteli pokrivati lepe jesenske rože, zelenjavo in druge pridelke. Slutili so nesrečo. Davi okrog 3. je zapihal močan severozapadni, ki je razgaljal meglice. Pritisnil je hud mraz. In davi se je vsem sprehajalcem z Gradu nudil presenetljiv prizor. Barjanski travniki so bili daleč naokrog tja do Iga pobeljeni. Na zelju in drugih rastlinah je perle obsebnost poledenelo in otrdelo kakor usnje. Zemlja je bila domala zmrznjena. Ajdova stebelca po njivah so bila obdana z ledeno skorjo. Kmetje bodo primorani ajdo takoj požeti.

Temperatura je bila davi v tem mesecu najnižja. Na prostem je ob 7.30 termometer kazal +0.6 C, v mestu pa +1.2 C. Mraz s slano je zato močnejše učinkoval po vrtovih na periferiji in v okolici, dočim so bili nasadi v mestu še precej obvarovani. Ljubke dalje, georgine in astre (na Notranjskem jim pravijo »ljubljanke«) pa je slana kar posmodila in je listje počrnelo.

Slana je obsegla vse ravnine, tako Barje, Ljubljansko polje, ravan tja do Kranja,

dalje vse Posavje in Mengeško polje tja do Kamnika. Tudi po Notranjskem je padla močna slana. Logaška planota, planinska kotlina in Cerkniška ravan so davi sličile belemu jezeru.

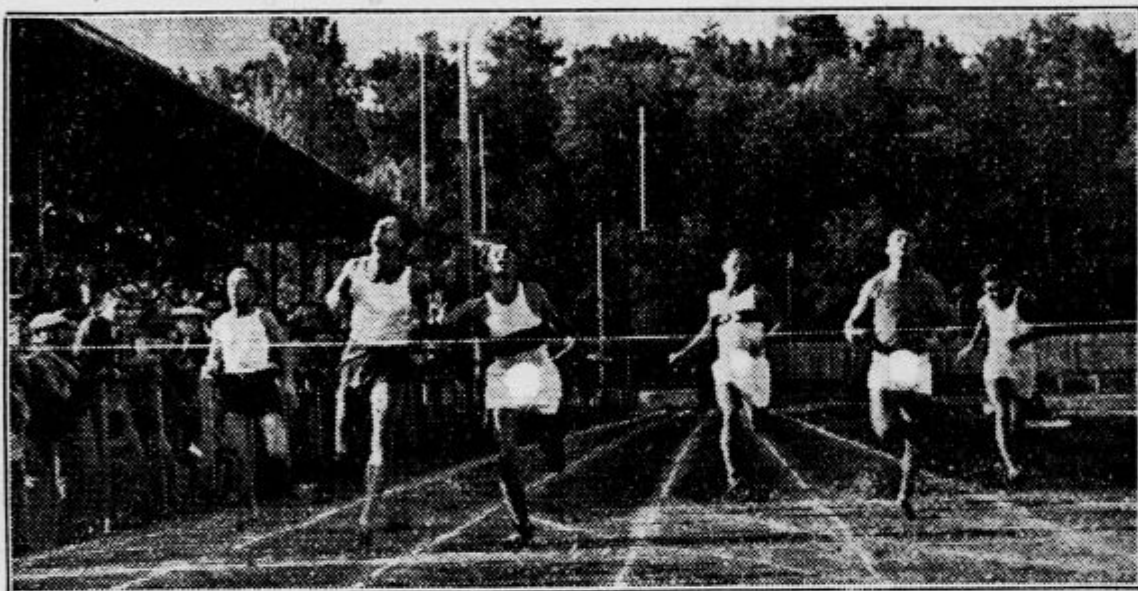
Na ljubljanskem trgu so se dopoldne sukali pogovori v glavnem le okrog slane. »Rož za vse svete bo malo in drage bodo. Grobove bomo krasile z umetnimi rožami.« — »Ajda je uničena. Draga bo moka ajdova, žganci bodo prava slaščica.« — Neka vrtnarica je omenila, da ji je slana uničila velik nasad paradiznikov, ki so docela zmrznili. Kar tri košare jih je zavrgla. 70leten kmetič tam s Police pri Grosupljem je menil: »Take jeseni še ne pomnim. Vem dobro, da smo za mladih let še o sv. Olžbeti (Elizabeti) boski okrog skakali in da smo še o božiču krave pasli. Zima bo dolga in gola.« — To se pravi: da bo mnogo mraza, pa malo snega.

★

V soboto 26. t. m. bo lep naraven pojav popolnega luninega mrka. Trajal bo od 20.55 do 21.30. Pričetek pomrčanja bo ob 17.41, konec ob 22.41. Potemnevanje prične na južnovzhodnem robu lune. Potek mrka bo sličen onemu dne 2. aprila 1931.

Fotografi lahko povzamejo ves potek pomrčanja s tem, da ploščo vsakih 5 minut razsvetle za 0.25 sekunde.

Zanimiv prizor z državnega lahkoatletskega prvenstva

Jamnitzky (Hašk) in Skok (Primorje) režeta v mrtvem teku na 100 m cilj. Od leve na desno: Schreiber, Jamnitzky, Skok, Stefanović, Mioković, Dremil

Nesreče v novomeški okolici

Zopet žrtev plazu v kamnolomu — Nevarna igra s samokresom Pretep in kuluk — Hud karambol

Novo mesto, 24. septembra.

V šentpeterskem kamnolomu, ki je last posestnika Gotliba, je zaposlenih več delavcev. Pridno napravljajo pesek in morajo pri svojem trdem delu večkrat tvegati svoje življenje. Včeraj se je v kamnolomu iznenada utrgal plaz zemlje, pomešan s kamenjem, ki je z veliko brzino zdrvel v dolino in zasul dva delavca. Trda gmeta je oba zasula do vratu. Tovarši so jima takoj priskočili na pomoč, ter ju jedva otehi iz mučnega položaja. Prvi delavec je odnesel le male praske, drugemu, Francu Riflju, na katerega se je zvalilo precej kamenja, pa je nalomilo levo nogo v kolenu in je moral v bolnico. Že pred dnevi se je pripetila v tem kamnolomu slična neizgoda delavcu Antonu Rataju. Plaz je bežečega Rataja prehitel in popolnoma zasul. Tovarši so mu življenje le s težavo rešili, fant pa ima nogo zlomljeno v stegnu. V tem opasnem kamnolomu je nujno treba z varnostnimi ukrepi preprečiti nadaljnje neizgode.

Franc Somrek, 17letni sin posestnika iz Skala, občina Prečna, je na potu v Prečno našel na cesti prav ličen samokres. Z njim se je fant podal k svoji poročeni sestri v Dolenji Globodol, kjer je pričel orožje temeljito ogledovati. Projektel je zadel neopredeljeno v člen desne noge, kjer mu je obital.

Rudolf Bukovec, 24letni gostilničarjev sin, po poklicu mesarski pomočnik, doma iz Semeča, je šel na pol litra vina v sosednjo Drgančevovo gostilno, kjer je bilo zbranih več fantov. Kar na lepem je med fanti nastal prepri, v katerem je dobil Bukovec z nožem rano na levi strani glave.

Za kuluk je vozil 19letni Kiren Janez iz Dola, občina Smarjeta na cesto gramoz. Nesrečno naključje je hotelo, da mu je prišla pri ozkem, ostrem zaokretu desna noga pod kolo, ki mu je šlo čez stopalo. Nesrečnej čuti hude bolečine.

Hud karambol je doživel mestni stavbenik g. Vrhovnik Valentin, ko se je vračal okrog poldne z motornim kolesom (s prikolico) od zgradbe nove ljudske šole na Malem Slatenku, kjer je delo nadzoroval. Na potu proti Novemu mestu je srečal na ozkem, zidanem mostičku na Cikavi poštni avtobus, ki je vozil iz mesta proti Brežicam. Zaradi ozkega prehoda in trenutnega srečanja na mostu je zadel g. Vrhovnik, ki se je držal skrajne desnice, z motorjem in prikolico v občestni kamen in škarko mostu, kjer je obležal s poškodovano desno roko in zlomljeno desno nogo. G. Vrhovnik je moral, kakor zgoraj navedeni poškodovanci, na zdravljenje v bolnico Usmljenih bratov, zadeva sama pa pride pred sodišče.

Bojne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obolenje organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

njim, kakor se zdi, da se je njegov fantastični privid rodil iz temne groze. Zato je ob tem boleznem delu težko govoriti umetnosti, ki prikazuje zrcalo človeškega srca in človeške usode. Lažje bi bilo zagovarjati, da je drama apertenističen pokušaj osvetliti najintimnejše erotične utripe in nagnjenja.

Hanina zgodba in usoda je pravzaprav najsvetlejša stran drame. Hana se sprosti v dogodku, ki se je vendarle zgodil, čeprav je drugim prikrit, od gnusa nad življenjem. Prav tako močna, skoraj demonična je

G. Jerman kot Gapit

Afrina usoda, ki bi bila lahko snov za lastno novelo. Vendar je zveza tako rahla, da se venomer zdi, kakor da ni prav nič skupnega med dogodki. Spajajo jih le Goga, ozroma bližina hiš in rahli refleksi opazovanj. Ostale usode, vsaka zase sicer celota, so povezane s prav tako nevidno nitjo, vseh precej prisiljeno. Na odru se še bolj razodene, da bi Grbavec Teobald in Julija Gapit lahko brez škode odpadla. Slikarja pojava je dobra ilustracija Goge. Gapit pa je celo obremenjuje. Razepljenost škoduje celoti, zastira plastiko in vpliva kot bizarna mozaik. Če bi se avtor odločil za jasno osrje, da bi vse dogodke tesneje spojil s Hanino zgodbo in izločil vse ilustracije izmaličene erotike, bi tudi Goga pridobila na plastiki. Bila bi zanimiva poizkus novega stila, novega upodabljanja, čeprav v osnovi zelo bolesten.

Režija je razodevala prav tako neskladnosti kot drama. Režiser se je odločil za realistično smer, razen pri pojavi umrlega nadavkarja. Morda je bila ta ideja, v katerem se je izpolnila tudi avtorjeva zamisel o lutkah, najjačja za režiserja in igralski godek. Zdi se, da bi ta način podajanja posameznih oseb dal celotni drami močno barvitost in najbrže celo uspeh. Vsa apartnost tega fantastičnega privida bi prešla sebi adekvaten izraz, kateremu bi se naj tudi podredila vsa inecencija. Ker so značajji v drami le rahlo poudarjeni, a tem jačje poantirane usode, je v naši režiji izgubila karakterizacija vsak pomen in je šlo le za naske. Precejšnja hiba predstave je temeljila v razvlečenosti, zaradi katere je bila notranja razbitost preočitna. Posamezne usode so se druga za drugo potapljale in jih tudi različni zvoki in šumi niso mogli rešiti. Končno osvetljenje Hanine podobe je izgubilo idejno utemeljitev. Ukmarjeva glasba bi z drugim načinom podajanja do-

Lepi lasje se morajo svetiti!
Oprati lase — je dobro, ali to ne zadostuje. Izplahnite jih naknadno s HAARGLANZ-EM. To bo dalo Vašim lasem prirodno svežost in čaroben sijaj, radi katerega Vas bodo zavabili. Vsakemu omotu s SCHWARZKOPF-EXTRA je priložen mali omot s praškom HAARGLANZ. SCHWARZKOPF-EXTRA s priloženim HAARGLANZ-praškom stane samo Din. 5.—
SCHWARZKOPF-EXTRA
SCHAUMPON
S PRAŠKOM-HAARGLANZ

REPR. RAVE D.D., ZAGREB

Mož, ki je v spanju ubil ženo

Zanimiva razprava o zagonetnem zločinu — Mesečnik ali pijanec? Obsojen na pet let ječe

Skoplje, 24. septembra.

Neobičajno zanimiv in psihološko nepojasnjen primer je včeraj obravnavalo tujkajnsko sodišče, ki je obtožilo kmeta Trajko Petroviča zaradi uboja lastne žene. Zločin se je zgodil letos v začetku maja v vasi Krušiči blizu Skoplja. Neke noči se je kmet Trajko kakor navadno podal k počitku s svojo ženo Ljubico. V drugi sobi so spali njegovi starši in ostali člani rodbine. Sredi noči je Trajko vstal, našel sekiro in ubil z njo mirno spečo ženo. Pri krvavem dogodku je posebno zanimivo to, da ni bilo med zakoncem nikdar, najmanj s sodiščem zadrževali vsi domači in vsa vas, da sta Trajko in Ljubica živela ves čas svojega zakona složno in zelo srečno. Tudi sum nezvestobe ali ljubosumnosti od obeh strani je popolnoma izključen. Sodišče si je mnogo prizadevalo, da bi natančno proučilo vse okoliščine tega zločina, ki je tako strašno končal.

Trajko sam tudi ni znal povedati, kako se je vse dogodilo. Mnenja je, da je imel

neke strašne sanje, da je v njih zgrabil za sekiro in z njo ubil ženo. Trdil je tudi, da je mesečnik in da je imel že večkrat epileptične napade. Tudi starši njegovi so izjavili, da ga je v mladih letih med spanjem večkrat napadalo, da je vstal, begal po hiši, a da potem ni imel pojma, kaj se je z njim dogajalo.

Trajkova sestra, ki je prebivala v njegovi hiši, je izpovedala sodišču, da je bil njen brat usodnega večera malo pijan in da je že spal, ko je njegova žena še pospravljala po hiši. Kmalu za njim se je tudi Ljubica podala k počitku, sredi noči pa so njeni obupni kriki prebudili vso hišo. S sekiro so ji bili prizadeti strašni udarci po glavi, vratu in prsih. Ubijalec je napravil vtis popolnoma blaznega človeka, domači so ga morali zvezati.

To je bilo vse, kar je preiskava in končno tudi razprava spravila na dan. Trajko je bil obsojen na 5 let ječe in ko mu je bila razsodba razglašena je vstal in zaklical: »Bog je priča, da nisem kriv!«

Jesen v Beli Krajini

Črnomelj, 24. septembra.

Letos nas je izredno zgodaj obiskal sneg. Mima gora in sosednji kočevski hribi so se v ponedeljek pokazali s snežno kapo. Sneg je zapadel precej nizko do Rodin in Stražnega vrha. Lani je bilo ob tem času v Lahini še vse polno kopalcev. Vse sodi, da bo letos zgodnja in huda zima.

Trgatev se je pričela, le vreme je neugodno, ker vedno dežuje. Semiška in metliška okolica, pa tudi Vinica, Plešivica in Adlešiči se radujejo dobre vinske letine. Stražni vrh in Doblička gora pa imata žalostno trgatve, ker je toča uničila skoraj ves vinski pridelek.

Vmil se je iz Amerike Jakob Vrščaj, znani gostilničar in posestnik na Lokvah pri Črnomlju. Stroj mu je v Ameriki odtrgal obe nogi...

V nedeljo onoladne je začelo goreti pri Sinkovčevi pristavi blizu črnomeljskega kolodvora. Zgoraj je velik kup reše. Sreča je bila, da so sosedje ogenj pogasili in da ni bilo vetra, sicer bi ogenj upepelil lah-

ko vsa sosedna poslopja, ki so po večini krita s slamo. Kdo je ogenj zanetil, ni dognano.

Vlomilec opleni trafiko

Litija, 24. septembra.

Po vltomu v Stribarjevo gostilno so vlomili v našem kraju mirovali. Davi pa je bila močno presenečena gospa Cirila Vizlerjeva, ko je prišla k svoji trafiki pri li-tijskem mostu in je skušala odkleniti vrata, pa je opazila, da so samo prislonjena in da jih je pomoči nekdo odtrgal z železnim drogom. V baraki je našla popoln nered. Vlomilec je s silo odprl predal za cigare in pobral vso zalogo, pobral pa je tudi 100 železniških tovornih listov po 5.50 Din in še razno drobnarijo. Prav gotovo je bil dobro informiran, da je gospa Vizlerjeva ravno včeraj prejela večjo zalogo tobaka, a je pretežni del k sreči odlovesga dobavila. Tako znaša vrednost vlomilčevega plena nekaj nad 2000 Din.

Orožništvo pod vodstvom narednika Rebernika je storilec že na sledu.

Cetinjski pravoslavni bogoslovci v naših krajih

Pravoslavni bogoslovci iz Cetinja so pod vodstvom profesorjev prostojereja Mihaela Vučića in Rista Dragičevića prispeili na ekskurziji preko Splita in Zagreba v Ljubljano, ki so si jo v sredo temeljito ogledali. Iz naših krajev jih vodi pot v Brod na Savi, Sarajevo, Mostar, Dubrovnik in nazaj v Cetinje

ro harmonirala. Ob Skrbinskih kreacijah so bile druge usmerjene v nasprotno smer in jih je težje ocenjevati. Pogrešale so izrazne moči, videlo se je, da se bore s pojmovanjem svojih vlog. Srečeva je bila sicer čustvena, a se ji vloga ni prilagajala. Jerman, Gregorin, Levar in Zelezek so imeli v tem načinu premalo možnosti za prepričevalno ustvarjanje. Izraziti so bili liki Tarbule, Afre in mirne žene, ki so jih predstavljale Rakarjeva, Vida Juvanova in Gabrijelčeva. Efektne vloge očeta Kvirina, birlča Kapsa in slikarja so Daneš, Cesar in Kralj v vidno oddahnitev publike dobro kreirali.

Navzočemu avtorju so bile ob močnem aklimiranju poklonjene lepe cvetlice.

J. K.

Znanstveno delo prof. dr. Bilimoviča. V »Zeitschrift für Nationalökonomie« in kot poseben odtis je izšla daljša razprava g. dr. Aleksandra Bilimoviča, profesorja narodnega gospodarstva na ljubljanskem vseučilišču: »Kritische und positive Bemerkungen zur Geldwerttheorie«. Razprava uglednega avtorja je strogo znanstven spis, ki se bavi z najbolj zapletenimi vprašanji teorije o denarju in njega vlogi v gospodarskem procesu. Narodno-gospodarska filozofija in gospodarska matematika imata v prof. Bilimoviču priznanega strokovnjaka; tudi citirano delo je plod njegovih teoretičnih in gospodarsko-matematičnih raziskovanj. V »Zeitschrift für Nationalökonomie«, ki ga izdajajo trije dunajski vseučiliški profesorji s Hansom Mayerjem na čelu, sodelujejo nekatere največje kapacitete nacionalno-gospodarske vede iz evropskih in ameriških dežel.

KULTURNI PREGLED

Otvoritev sezone v drami

Slavko Grum: Dogodek v mestu Gogi.

Številno občinstvo je obiskalo krstno predstavo slovenske novitke, ki je brez dvoma svojevredstven pojav v naši literaturi. Kakor je svet, ki ga je avtor upodobil aperten, tako je bilo po prvih vtisih jasno, da bo režija zelo zanimiv problem Morda tem težji, ker je enotna linija v avtorjevem dramskem prvencu prelomljena in se pojavljajo neskladnosti, ki so nevarne za stil vzporeditve. Narzkrži sta si fantastičnost in realizem. Kdo še ni zasluhlil v sebi podobe mesta Goge, tistih ozkih ulic, ob katerih

G. Gregorin kot Teobald

stojte hiše in notri prebivajo čudni ljudje, vsak od njih predan svoji bolečini in strastem. Vzdušno mesto, v katerem se človeku

venomer zdi, da se nekaj dogaja, da hodijo mrtvi po ulicah, da huškajo nevidne sence in se vendar ne zgodi prav nič. Kako željno pričakujejo ti boleštni ljudje dogodka, ki bi jih odrešili, jim dal vsebino, pa se vsak dogodek izpremeni v smešnost. V takem mestu se človeške duše zabubijo v svoje bolečine, ki rastejo v blaznost, v groleskno smešnost. Zdi se mi, da avtorju od početka ni bilo povsem jasno, ali je Goga okvir za različne človeške usode, ali je Goga inkarnacija edino teh prebivalcev. Novelistični element se ni prelil v dramatičnost. V tej Gogi, ki je živa in plastična in je njeno ozračje zrastle v satiro umetniške kvalitete, se odigravajo drame v raznovrstnih sobah, v srcih boleštnih ljudi. V teh mračnih sobah se dogajajo čudne stvari. Tam notri kriče ranjene duše po ljubezni, po čistem svetlem življenju. Okoli njih je vse oživilo. V starinskem pohištvo ne poka brez pomena, prikazi se javljajo, vse temne mračne sile iz podzvesti se oglašajo. Vsi ti ljudje žive v vedni grozi pred seboj in neznanim krog sebe. Poglavitne rane jim je vžgalo hrepenenje po ljubezni, ki ni bilo nikoli utešeno. Nekatere je pohabilo doživljelje spolnosti, drugi so ee v različnih podobah njenega uživanja izmaličili v spake. Vsi ti prebivalci, ki še brenene, čutijo gnus nad življenjem, drugi so se predali sladostirastju v različnih podobah. Vsa ta svet s Hano, Afro in Tarbulo, Klilikom, Gapitom, Prelhom, starim Klefom in tiho ženo je zastrupljen v strasteh, dela videz silno boleštnega sveta. Človeka obhaja groza pred

Domače vesti

* **Minister dr. A. Kramer** bo sprejemal stranke v soboto 26. t. m. in vse nadaljnje sobote od 10. do 13. v tajništvu ZKD, Kazina, II. nadstropje.

* **Priznanje osivelemu profesorju.** Profesor gimnazije v Baniški Frano Harazin je proslavil 75. letnico svojega rojstva in ob enem desetletnico svojega službovanja. Pri tej priliki je bil v priznanje dolgoletnega uspešnega službovanja odlikovan z redom svetega Save 3. stopnje. Uvedena je bila akcija, da se ustanovi fond profesorja Harazina, iz katerega bodo dobivali podporo siromašni dijak.

* **Novo določanje krušnih cen.** Kakor je »Jutro« že poročalo v včerajšnji 2. izdaji, je minister za trgovino in industrijo predpisal dopolnilne k uredbi o cenah kruha v državi z dne 11. septembra t. l. Cene iz št. 1 te uredbe bodo še nadalje služile kot tosonova za določanje krušnih cen. Bani pa so pooblaščen, da smejo po potrebi spremeniti te temeljne cene po krajevnih razmerah, vendar tako, da cene kruha v posameznih krajih nikakor ne smejo biti večje od vagonjskih cen moke, iz katere se kruh peče. Tako določene cene kruha bodo veljale za kruh iz čiste pšenične moke. Mešanje moke je dovoljeno samo, če se cene takemu kruhu primerno znižajo. Te cene bodo nadzirali bani in se bo vsako prekoračenje cen strogo kaznovalo.

* **Dobitki loterije Jadranske Straže.** Pod kontrolo državne oblasti se je 8. t. m. vršilo v Beogradu žrebanje loterije Jadranske Straže. Glavni dobiček — zlatu uro, dar prestolonaslednika Petra — je zadel srečka serije III. št. 9.956. Večji dobitki so padli na naslednje: serija I. št. 3720. 21.610 in 39.640 do 2 komada »Voine Skode« po 1000 Din; serija II. št. 4456 zlati žepni uro, serija III. št. 14.070 potniški avtomobil, serija IV. št. 49.108 deset komadov »Ratne Steze« po 1000 Din, istotako tudi serija V. št. 40.386 itd. Dobitke bo izročil izvršni odbor Jadranske Straže v Splitu proti predložitvi srečke, ki naj se poslije v priporočeni pisni. Dobitki, ki se ne bodo prevzeli do 1. novembra zapadejo v korist Jadranske Straže.

* **Klinika za uho, grlo in nos v Zagrebu.** Jutri poteče deset let, odkar je bila v Zagrebu ustanovljena otorinolaringološka klinika v zvezi z medicinsko fakulteto. V teh desetih letih je klinika izvršila nad 180.000 zdravniških pregledov in imela približno 40.000 nacintov. Klinika je opremljena z najmodernejšimi aparati. Ob priliki proslave desetletnice bo v dnehi 25., 26. in 27. septembra kongres z glavnim svrhom, da se obhvali tonsilarni problem ter nekatera socialna in medicinska vprašanja — nobilitacije leone v Bosni in Hercegovini ter ureditve posebne ljudske šole za gluhe otroke v Zagrebu. Kongresa se udeležijo tudi češko-slovaški, poljski, bolgarski in emigrantski ruski zdravniki in znanstveniki.

* **Filmsko snemanje našega Primorja.** Na Sušak je prisnela te dni skupina članov Jugoslovenskega prosvetnega filma iz Beograda v svrhu snemanja krajev na gornjem Jadranu. Skupino vodi znani književnik Niko Bartulović z operaterjem Novakom, ki je že snemal kraje od Učinja do Raba. Za snemanje pridejo v noštev lepe pokrajine, ljudsko življenje in šere, zgodovinski spomeniki in prirodne lepote. Snema se med drugim tudi naša mornarica, trgovska in vojni, podmornice in avijoni. Filmi se bodo uporabljali za turistično promocijo in ter za Jadransko Stražo.

* **Rojaki v Montevidesu se organizirajo.** Iz Montevidea v Južni Ameriki prihaja vest, da so si naši rojaki ustanovili nepolitno društvo »Slavčevci«, ki bo v kratkem nastopil z javno prireditvijo.

* **Tovariši — abiturienti!** Jugoslovensko napredno akademsko društvo Jadran vpisuje, da vsotopate v njegove vrste. Vpisovanje je vsak dan od 10. do 12. ure v društvenih prostorih: Ljubljana, Tomanova 3. Tam dobite program Jadrana, kakor tudi vse informacije gled vpisa na univerzo in vstopa v akademske domove.

* **Popravljanje naših ladij v inozemstvu.** V Splitu se mudi že nekoliko dni generalni direktor državnih železnih Dragoliub Blažević, da se informira o razlogih, zaradi katerih lastniki naših ladij pošiljajo ladje v popravlilo v inozemstvo, zlasti v italijanske luke, akoravno obstoji možnost, da se popravlja izvrše v naši državi, zlasti v Splitu, kjer imamo dobro urejeno ladijedelnico. Zaradi takega postopnja je ostalo že mnogo naših delavcev brez posla.

* **Novi grobovi.** V ljubljanski bolnici sta umrli g. Josip Kravogel, železniški uradnik, in g. Maks Plank, vzopiselec državne železnice. Pogreb prvga bo jutri ob 14. drugi pa ob 16. izpred bolniške mrtvašnice veže k Sv. Križu. — V Mariboru je v sredo umrl v starosti 47 let tivolčar perila g. Franc Verdnik. Pogreb bo danes ob pol 16. iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. — V Spodnji Besnici pri Kranju je po daljšem bolehanju večeraj umrl g. Jakob Udri, posestnik in industrijec, star 68 let. — V Šoštanj je umrl v starosti 82 let g. Blaž Vogel, oče trgovčeve soproge se. Ivanke Senčeve. Pokojnik je služboval kot paznik v predlani

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
24. septembra 1931

Številke za označbo kraja omenilo:
1. čas opazovanja 2. stanje barometra.
3. temperatura 4. relativna vlažnost v %
5. smer in brzina vetra 6. oblakost 1—10.
7. vrsta padavin 8. padavine v mm.
9. temperatura: prve številke nomenio najvišja druge najnižja

Ljubljana 7. 762,0 2.1. 84. NNE10. — — —
Maribor: 7. 759,3 7.6. 69. NW4. 10. — — —
Zagreb: 7. 760,4 4.3. 86. WSW1. 9. — — —
Beograd: 7. 758,4 6.8. 76. WSW8. 10. dež.
3.4. Skopje: 7. 760,2 9.2. 67. W1. 10. — — —
Kumbar: 7. 761,3 9.2. 75. N2. 1. — — —
Split 7. 758,7 10.2. NE8. 4. 1. — — —
Rab: 7. 756,4 12.6. 58. E1. 2. — — —

Temperature: v Ljubljani 11.4. 12; v Mariboru 11.4. 3.8; v Zagrebu 13.6. 2.8; v Beogradu 3.5. 4.9; v Skopju 23.0. 8.1; v Kumbaru — 6.2; v Splitu — 7.9; na Rabu — 8.0.

Solnce vzhaja ob 5.48, zahaja ob 17.58; luna vzhaja ob 17.21, zahaja ob 2.50.

Iz Ljubljane

u — **Odlikovanja.** V torek je izročil s primernim nagovorom in čestitko g. mestni načelnik dr. Dinko Puc učiteljicam ede Mariji Detelovi in Mariji Grošlivi ter g. šol. upraviteljem Janku Polaku, Stanku Legatu, Frideriku Renovu, Titu Grčariu in upravitelju centralnega šolskega vrta g. Josipu Kobalu odlikovanja sv. Save. V imenu odlikovancev se je zahvalil g. Polak in prosil mestnega načelnika, naj pošlje zahvalo na največje mesto. G. šolski nadzornik Grum na je odlikovance dobrih k nadaljnjemu vztrajnemu šolskemu in nacionalnemu delu.

u — **Ameriška razstava slik Božidarja Jakca** v Jakopičevem paviljonu. V nedeljo, dne 27. t. m. ob 11. uri se bo v Jakopičevem paviljonu otvorila zanimiva slikarska razstava. Naš priznani umetnik g. Božidar Jakac ki je prepotato doberšen del Zedinjenih držav ameriških in med potjo pridno slikal, bo razstavil pod naslovom »Amerika« svoje slike in risbe z ameriški motivi. Ta razstava bo brez dvoma ena najzanimivejših v zadnjih letih. Zaprla se bo z 20. oktobrom. Opozarjamo občinstvo na ta dogodek v našem umetnostnem življenju.

u — **Iz gledališča.** Drevi bo drama zaprtja Tretja dramska premiera bo jutri zvečer. V Debečevu režiji se vrizori Cankarjeva drama »Kralj na Betanovcu«. V vlozi Kantarja nastopi g. Ivan Levar. V ostalih vlogah g. Marija Vera, Mira Danilova, Saričeva, Gabrieličeva in Rakarijeva ter g. Kralj, Debevec, Cesar, Gregorin, Drneš, Sanci, Potokar, Plut, Jerman in Juvaneč. Predstava je izven abonmaja. V nedeljo ob 16. bo opera gostovala v Križu.

u — **Koncerti.** Vse prijatelje zborovskega petja opozarjamo na prvotni koncert, ki bo drevi ob 20. v Filharmonični dvorani. Kvartet Kedrov uživa svetovni sloves, glasovno je prvovrsten, nizevna ubranost na tako dovršena, da si jo socialni sodbi vseh glasbenikov ne moremo predstavljati dovršenejšega četveročlanskega petja. Občinstvo vabimo, da ne zamudi izrednega užitka. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni. Na razpolago so še različni sedeži. — Violinist Karlo Runel bo imel letos dne 5. oktobra svoj koncert v veliki uniojski dvorani. Na klavirju ga bo spremljal konservatorist Lipovšek. — Prvi simfonični koncert letošnje sezone bo 9. oktobra v uniojski dvorani. Dirigiral bo skladatelj L. M. Škerjanc.

u — **Danes Dreyfus v Matiči.** ZKD bo predvajala danes ob 14.15 film ki nam predstavlja eno največjih in po vsem svetu znanih volunskih afer: proces proti francoskemu kapetanu Dreyfusu. Na podlagi indicij je bil Dreyfus obsojen in ropan na Vraže otoke. Trilicne tega moža in njegovo rehabilitacijo nam predstavlja film, katerega priporočamo v ozled. V glavnih vlogah sloviti umetniki: Fritz Kortner, Grete Mosheim, Oskar Homolka, Heinrich George, Albert Bassermann in drugi. Predstave v Matiči ob delavnikih ob 14.15 in v nedeljo ob 11.

u — **Gozdovniki, nocoj je ob 19.** v areni Narodnega doma sestanek. Obvezen je za vse, zato se ga udeležite polnoštevilo. Oni, ki so v taboru slikali, prosim, naj prinesejo kopije svojih slik s seboj, da jih bodo videli vsi. Z modrim nebom!

u — **Dela v novi tramvajski remizi** v Zgornji Šiški se bližajo koncu. V glavnem so dovršene že tudi vsa dela v delavnicah, ki so urejene zelo moderno. Prostori, kjer bodo počivali vozovi, so zelo široki in svetli, tako da se bo oboje vse lažje kretalo, kakor v stari remizi ob Zaloški cesti. Tudi upravno poslopje tik ob cesti je že popolnoma urejeno, zunaj tudi že prepletkano in so samo še v notranjosti na delu mizarji in pleskarji.

u — **Prvi dar za stradalce po suši.** Neimenovan železničar, ki je videl bedo prebivalstva v krajih, onustošenih po suši, je prinesel v pisarno obl. odbora PK 100 Din za stradalce. Iskrena hvala plemenitemu darovalcu.

u — **Esperantski tečaj** se odpravi brezplačno z poskusno lekcijo v torek 29. t. m. v šentjakovski šoli, kjer se bo ob enem vršilo vojsovanje. Z rednim poukom se bo pričelo v petek 2. oktobra v istem prostoru. Poučevalo se bo po preizkušeni »Čes« metodi, potom katere se jezika naučijo in nabitre priučijo. Solnina za več tečaj, ki bo trajala približno 4 mesece znaša 60 Din, za diake 40 Din in se mora plačati v 2 obrokih.

u — **Vpisovanje valencev mehaniško-tehniške stroke** bo 30. t. m. od 14. do 18. v šoli na Ledini. Dne 1. oktobra se prične ob 14. redni pouk. Raznored valencev in druga navodila so razvidna iz razpisa v šolski veži.

u — **Ljubljanska strelska družina** obvešča svoje članstvo, da bodo v nedeljo dne 27. t. m. in 11. oktobra strelske vaje na vojaškem strelišču. Začetek ob 8.30. Dne 18. oktobra na prireditvi ljubljanske strelske družine streljanje za nagrade. Strelci, pripravi se za tekmovalno! Poroči in program tekmovalnega streljanja so strelcem na razpolago pri strelskih vajah.

u — **Vpisovanje v tečaj za ritmično gimnastiko in ples telesno-kulturnega društva Atena** bo v soboto, 26. t. m. od pol 18. do en četrt na 20. v beli dvorani Unioja, kjer se dobe vsa pojasnila. Sprejemajo se prijave za ritmično za otroški tečaj, za naraščaj in odrasle, za plesne tečaje za deklice, za moderne plesne začetnike in družabni ples.

u — **Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola** igra v nedeljo 27. t. m. ob 4. popoldan »Gašperčkov junaški čin«, pravilčno igro v šestih slikah v Narodnem domu, vhod iz Bleiweisove ceste.

u — **Prvi dar za stradalce po suši.** Neimenovan železničar, ki je videl bedo prebivalstva v krajih, opustošenih po suši, je prinesel v pisarno oblastnega odbora RK 100 Din za stradalce. Iskrena hvala plemenitemu darovalcu!

u — **Razne žrtve nesreč.** Delavec Josi Nekič, uslužben pri regulacijskih delih Ljubljane na Grudnovem nabrežju, je prišel večeraj domov pri delu pod neki voziček, ki mu je zlomil desno nogo.

— Brezposelni tesarski pomočnik Martin Cerar, doma iz Drije je padel večeraj popoldne na ulici po tleh. Sprva so menili, da je fant, ki se je šele nadavno vrnil od vojakov, alkoholiziran, zato so ga spravili na policijsko stražnico. Tam pa ga je pregledal zdravnik in ugotovil, da trpi za nia-

larijo. Bolnika so spravili v bolnico. Tja so prepeljali tudi zidarja Antona Riharda ki je na neki stavbi na Dobrovi padel z odra in si zlomil levo nogo. — Anica Šrenova, 11-letna hčerka posestnika iz Dvorij pri Cerkljah je predvčerajšnjim pasla v bližini doma krave. Tam okrog se je prišli neki lovci, izmed katerih je eden streljal na fazana, a ponesreči zadel malo pastirčico v glavo, povrh pa obstrelil tudi kravo. Šrenova, ki ima v gavi več šiber so prepeljali v bolnico. — Dušak France, sin zidarskega pomočnika, star šele 4 leta je doma pri starem očetu v Gradiških Lazah v okolici Litije, zašel z roko v strelo, ki mu je zmečkal prst.

u — **Hlače gor hlače dol.** Stavbinski delavec Janez se je pošteno napil. Gostil je tudi tovariša Martina, naposled pa sta v dalmatinski kleti ugotovila, da sta suha. Ošla sta ven, stopila na starino in se oglasila pri stariarici Karolini Moharjevi. Kupila nista nesar, vendar pa Janez ni bil tako pijan, da ne bi mogel stisniti pod suknjico par modrih hlač, ki so visele za vratni Brataca sta odšla in si je Janez v neki veži ukrade hlače oblekel. Tak je šel nato k sosednjemu stariarju Zajcu, hlače spet slekel in jih hitro prodal za 20 Din. Okradena Moharjeva je naslednji dan hlače izsledila in policija išče zdaj samo še Janeza.

u — **Tatvina v kavarni.** Z nastopajočim mrazom so se pričeli ogledovati tatovi za površniki, ki jih naglajajo kradoje v kavarnah in gostilnah. V sredo zvečer je postal žrtev takega tatu zastopnik upravnika Narodne banke g. Edo Stiglic. Tat mu je odnesel iz kavarne Emone sivekast dežni plašč, vredn 800 Din.

u — **Zasledovani.** Varnostna oblastva išče brezposelnega strugarja 26-letnega Josina Lampiča, ki je ukradel te dni Piti Perčičevi v Florjanski ulici različno obleko, vredno nad 600 Din. Dalje sta zasledovana dva mlada tatova koles, ki so ju že dalje časa opazovali, a jih niso mogli zalotiti pri delu. Pred par dnevi so ju zopet videli kretati se po rožni dolini in res se je kmalu nato zelas na stražnici Ivan Bizian, ki mu je eden izmed zločivcev odnel kolo izpred hiše. Drugi pač odšel že prei več nazaj proti mestu.

u — **V mestni klavnic** se bo jutri ob 15. predvajalo na prosti stojnici svinisko in gove me.

u — **Teletina po 10, 12 in 14 Din** na stojnici mesarja Antona Zajca.

Iz Maribora

u — **Novi sreski načelnik v Poljanah.** G. Milani Makar, novi sreski načelnik za Maribor desni breg, je v torek obiskal Poljane. Pri g. županu Prešernu so mu bili predstavljeni župani okolinskih občin in domači občinski odborniki. Razgovorjal se je z njimi o položaju. Njegov obisk je napravil na ljudi najboljši vtis.

u — **Otvoritevna predstava v mariborskem gledališču** bo 1. oktobra. Uprizorila se bo Ben Jonsonova komedija »Volpone« v režiji J. Koviča. — Novi abonenti se naj prijavijo še do sobote 26. t. m.

u — **Se je čas, da se abonirate v gledališču na dober sedež.** Rok za prijavo novih abonentov poteče v soboto, 26. t. m. Ker je mariborski gledališki abonma zelo poceni, je letos zanimanje občinstva zelo veliko in priporočamo čimprejše prijave. — Otvoritevna predstava bo v četrtek, 1. oktobra in bo premijera dela velikega Shakespearijevega sodobnika Ben Jonsona »Volpone« v režiji J. Koviča. — V gledališko solo za ples se še sprejemajo novinke, ki imajo veselja do plesa.

u — **Opozarjamo** že danes na veliki oratorij »Samson«, ki ga bodo izvajali 3. oktobra v uniojski dvorani mešan zbor in pomnožen orkester. Nar. železničarskega glasbenega društva »Sloga« iz Ljubljane ter naši najboljši solisti-umetniki (ga Lovšeta, sopran, ga. Škerlj-Medvedova alt, g. Gostič, tenor in g. Rus, bas). Lične knjižice oratorija po ceni 5 Din in vstopnice po običajnih zmernih koncertnih cenah se že dobe v predprodaji, v trgovinah Höfer in Brišnik.

u — **Zasebni in avtonomni nameščenci.** Na ustanovni občni zbor Društva zasebnih in avtonomnih nameščencev v Mariboru, ki se bo vršil v soboto 26. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma, ponovno opozarjamo vse nameščence. Na zborovanju bodo vodili zanimiva poročila tudi funkcionarji Zveze društev privatnih nameščencev iz Ljubljane. Vsekakor pa nameščence zelo zanimajo poročila o delovanju naših socialnih zavodov tako Pokojninskega zavoda za nameščence in Trzovskega bolnišnice in podpornega društva iz Ljubljane od predstavnikov teh zavodov. Da bo občni zbor res dostojna manifestacija stanovskega okreta nameščencev, dokazuje veliko zanimanje, ki vlada med vsemi nameščenci za ta večer.

u — **Železničarski shod,** ki ga eklicuje Ujedinjeni savez železničarjev Jugoslavije, se bo vršil v ponedeljek 28. t. m. v veliki dvorani »Unioja«. Na dnevnem redu je poročilo tajnika transportne federacije v Amsterdamu ter poročilo o položaju železničarjev Obravnaval se bo položaj, ki je nastal po zadnjih redukcijah in se bo razmotrivalo, kako bi se izboljšal položaj delavstva, ki je zadnje čase prišlo deloma do 30 odst. znižanja svojih prejemkov.

u — **Zborovanje mariborskih pekov.** Za večeraj ob 15. je mariborska Zadruga pekov sklicala zborovanje svojih članov v Emeršičevi gostilni. Načelnik Horvat je po-

ročal o deputaciji, ki je bila v Beogradu zaradi maksimiranja krušnih cen in ji je načelnik kabneta obljubil, da bo vlada vse potrebno ukrenila. Načelnik Horvat je nadalje poročal o sedanjem skrajno težavnem položaju pekovske obrti. Daljša razprava se je razvila glede kolektivne pogodbe s pomočniki. Ko je zastopnik Delavske pekarske »ojasni, da se je tudi Zveza pekovskih pomočnikov brzojavno obrnila na vlado z zahtevo po reviziji navedbe glede krušnih cen, je bila odpoved pogodbe odgojena.

u — **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovini graščaka dr. Alfonza Zabea v Fali pri Mariboru. Poravnalni sodnik je dr. Franc Kovča, poravnalni upravniki pa odvetnik dr. Slavko Fornazarič.

u — **V zadrugi register** je vpisana Splošna kmetijska agrarna zadruga v Sv. Marjeti na Dravskem polju, r. z. z. o. z.

u — **Nov most pri Betnavi.** Na cesti pri Betnavskih lipah se gradi nov betonski most. Zaradi del je cesta do nadaljnjega zaprta za promet z avtomobili in težkimi vozmi.

u — **Cirkus Fischer** je razpel svoje fototrisče v Magdalenskem parku in zbujajo mnogo radovednosti. V večernih urah je promena skoraj mrtva reke ljudstva pa se valijo proti koroškemu kolodvoru. Pri transportu živali v Magdalenski park je ušla ena zebra, ki pa so jo kmalu ulovili, in senzacija z eksotično živaljo je bilo konec.

u — **Sneg pri Ruski koči.** V bližini Ruske kočice na Pohorju imajo že več dni sneg, ki sicer ni posebno visok, vendar pa vpliva na hladno vreme v mestu in okolici.

u — **Požar pri Pesnici.** Včeraj popoldne okrog 14. je izbruhnil pri posestniku Matiji Kodriču v Dobruju pri Pesnici požar, ki je uničil stanovanjsko hišo in tudi gospodarsko poslopje. Notranjost hlevov in živino so rešili. Požar so slednjič udušili mariborski gasilci. Vzrok ognju je bil baš slab dimnik. Škoda znaša okrog 30.000 dinarjev.

u — **Mali karamboli.** Mesarski vajenec Vincenc B. iz Nove vasi je v torek na cesti pred kavarno Orient zaradi prenežle vožnje na nepravilni strani ceste podrl na tla 67 letno služkinjo Antonijo Sosič, ki se je poškodovala pri padcu na glavi, 4 litri mleka, ki ga je nesla v kavarno, so se zlijli po ulici. — Ključavničarski pomočnik Maks M. na se je v torek zvečer producirat kot šofer in je na tovrstnem avtu vozil cirkuški material po Jadranski ulici v Magdalenski park. Pri prevozu čez prago je zadel s previsoko naloženim materialom v odrtoto zatvornico in jo zdrobil. Seveda je bil plačal.

u — **Nezgoda.** Tovorni avtomobil mestnega stavbarja inž. Kijmanna se je v torek 22. t. m. zvečer v Brsternici v bližini gostilne Brudermann na novi cesti, ki vodi k Sv. Križu, prekuval in padel v jarek. Posklicali so na pomoč mariborske gasilce, ki so vozilo dvignili in ga prepeljali v Maribor. Avto se je močno poškodoval in bodo stala popravila 10.000 Din.

u — **Policijska kronika** od srede na četrtek zaznamuje poleg nekaterih običajnih prijav 3 aretacije: Jožefa B. je »piva, nič plačava«, Ivan S. in Ida D. pa sta ga preveč potegnili in sta po ulicah razgrajala.

u — **Film o Raku** v kinu »Apollo« se bo predvajal ob pol 15. in pol 17. za šole, ob 19. pa za splošno občinstvo. Vsi, ki so videli snovi ta film, so z zadovoljstvom zapuščali kino. Predvaja ga ZKD, ki je oskrbel, da se francosko besedilo sproti razlaga v slovenščini.

u — **Kinematografske predstave.** Grajski kino od danes dalje 100 odst. nemška govoreča in zvočna veseloigra »Ljubica«, sladko poj mi lahko noč. Unioj kino od danes dalje 100 odst. nemški govoreči in zvočni film »Sonja, moja sestrnica iz Varsave«.

Iz Celja

u — **Nujna prošnja okoljski občini.** Prejeli smo: Načelnost celjske okoljske občine bi nujno prosili, da bi odredilo komisijski oglede na cesti v Zavodni pri lesni brvi čez Vogljano, nazvani Cesta na grad. Tam je tako globoko blato, da ga brez skornjev in palic ni mogoče prebrskati. V torek zvečer se je neki gospodični pripetilo, da je v mraku zasla pri prehodu čez brv v tako gosto in globoko blato, da sta ji ostala oba čevljevka v blatu in je morala v samih nogavicah k bližnjemu sosedu, kjer so ji posodili potrebno obutev za pot domov. Ob enem je najnujnejše potrebno, da se na tem mestu postavi močna javna svetiljka, ker vlada tamkaj prava egiptiska tema. Najbližja svetiljka je šele pri igrišču Atletikov. Prosmet na tem mestu je zelo živahen zlasti v večernih urah, ko se vračajo prebivalci Jožefovega hriba in tega dela Zavodne iz mesta domov. Da sta luč in boljša cesta res nujno potrebna, ne more biti nobena dvoma. Pomisliti je treba, da danes Zavodna ni več tako majhna kakor pred 30 leti. Priizdati.

u — **Opozorilo prebivalstvu Brega in Zvodne.** Banska uprava je že pričela s tiskovalnimi deli na banovinski cesti na Bregu, v najkrajšem času pa se bo pričelo tudi tlakovanje druge banovinske ceste v Zavodni. Prebivalstvo obeh krajev se opozarja, da se še te dni pravočasno preskibi s kurjavo, ker bo pozneje skoro nemogoče vsako razkladanje kuriva na cesti pred posameznimi poslopi.

Čarobni velfilm prekrasnega petja

ZBOGOM LJUBEZEN

V glavnih vlogah slavni Poljak, svetovno znani tenorist

JAN KIEPURA

in

BRIGITA HELM

Predstave danes ob 4., 1/8 in 1/10

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure

Zvočni kino Ideal

VAŠE PLOŠČE

IN FILME

Vam razvijemo in kopiramo v 12 urah. Drogerija Kane, Ljubljana — Maribor.

e— Izlet zagrebnih turistov na Lisco. Turistično društvo »Prijatelj prirode« z Zagreba bo priredilo ob 7-letnici svojega obstoja velik izlet vsega svojega članstva v nedeljo 4. oktobra na Lisco, kjer je posavska podružnica SPD na Zidanem mostu postavila lep planinski dom. Polovična vožnja je dovoljena na vseh progah. Za Celjane in bližnje sosede se dobijo izkaznice za polovično vožnjo pri g. Omerzi pri trdnici Košir na Kralja Petra cesti. V primeru slabega vremena se bo vršila proslava na Lisci v nedeljo 11. oktobra.

e— Kdor ne bo do nedelje obnavil srečk, mu bodo prodane drugim interesentom. Na razpolago je še nekaj novih polovičnih in četrtinskih srečk.

e— Obrtna nadaljevalna šola prične zopet z rednim poukom v nedeljo 4. oktobra. Ves obrtni naraščaj iz Celja in okolice naj se zbere ta dan ob 8. zjutraj v risalnici II. nadstropja mestne osnovne šole. Novinci in novinke naj prinesejo s seboj šolsko naznanilo.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Premiera:

Noči balalaike

Jacques Catelain — Gina Manes

Predstave ob 4., pol 8. in 9. zvečer
Cene 4 in 6 Din

e— Jesen in prvi pečen kostanj se pojavita pri nas običajno ob istem času. Z nastopom jeseni smo letos dobili tudi prav običajen mraz, ki kar noče izginiti. Včeraj dopoldne je termometer še vedno kazal komaj 5 stopinj Celzija. Na bližnjem okrog smrtina v Rožni dolini je še včeraj ležal sneg. Prvi kostanj je že postavil svoj pečec ob vogalu starega okroglega sodišča.

e— Ljubljanski vrhovodci, znani trije mladi Ježičani, so včeraj dopoldne ob veliki navzočnosti celjskih in okoliških radovednežev obojega spola napeli med podadak starega okroglega sodišča in med Radakovičovo hišo pri mestnem magistratu močno žico, nad njo pa drugo žico z električnimi žarnicami. Pod žico so razpeli široko močno mrežo, ki na najbrž ne bi dosti pomagala, če bi kdo od trojice padel z žice. Prva predstavla je bila ob veliki udeležbi občinstva snodi. predstavne pa se bodo vršile še drevi, jutri in v nedeljo zvečer vsakokrat ob 20., v nedeljo pa tudi še dopoldne ob 11.

e— Smrten izid rudniške nesreče. Poročali smo, da je 17. t. m. pritisnil stroj v hudojamskem rudniku pri Laškem 23-letnega delavca Franca Fernetza z Gornje Rečice s tako silo ob jamsko steno, da je Fernetz obležal na tleh z zmečkanimi kostmi v bokih Fernetza so takoj prepekljali v celjsko bolnico, kjer pa je kljub vsem naporom zdravnikov, da bi ga rešili, včeraj podlegel hudim poškodbam.

e— Arctiran dogodopisnik. Celjski policiji se je včeraj posrečilo izslediti in aretirati 28-letnega delavca Miho Spitalarja od Sv. Pavla pri Prebolu, ki ga zasedluje celjsko okrogno sodišče zaradi raznih tatvin. Spitalar je star znanec policije in sodišča, saj je odesel zaradi prevroče ljubazni do tuje lastnine že več daljših zapornih kazni. Nedavno je že padel v roke pravice, vendar se mu je posrečilo, da je pobegnil iz zapora.

e— Mestni kino bo predvajal drevi ob pol 21. zvočno filmsko opereto »Flirt« z Ramonom Novarom v glavni vlogi.

Iz Slovenigrada

eg— Turistovski dom na Urški gori bo od nedelje 27. t. m. dalje zaprt. Izjemoma bo tudi letos odprt in oskrbovan samo še na dan 21. oktobra.

ag— Nova industrija. Pred kratkim je začela pri nas obratovati prva jugoslovanska tovorna orodja za rezanje, prebijala v vtiskala. Ker je to edina tovorna te stroke na vsem Balkanu, jo cenijo kot veliko pridobitev za naše mesto, ker bo vsaj malo ublažila krizo brezposelnosti.

ag— Tyrševa proslava je združila v Sokolskem domu preko 120 Sokolov, ki so se med deklaracijami, zvoki orkestra in raznimi nastopi spominjali velikega ustanovitelja slovenskega Sokola.

Z Jesenic

s— Iz društev. V počastitev spomina Bavoških žrtv bo priredila podružnica »Sokole« v nedeljo žalni dan. Ob 10. bo v kapelici na pokopališču sv. maša, h kateri vabi »Sokole« članstvo vseh društev ter vse jeseniško občinstvo. — Akademski krožek bo imel v soboto ob 20. v salonu restavracije Tancar redno letno glavno skupščino.

— V nedeljo bo na sportnem igrišču v Kurji vasi nogometna tekma med starima rivaloma Bratisvom in Svobodo.

s— Pobalinstvo. V noči od nedelje na ponedeljek so neznani zlikovci izruvali na šetalski ob Prešernovi ulici vse klopi, ki jih je pred kratkim namestilo Olepševalno društvo. Deloma so jih postavili pokonci. Deloma znošili na glavno cesto. Orožništvo je zlikovce deloma že polovilo, ter jih čaka za grdo početje zaslužen plačilo. — Sumljiv tip se je klatil zadnje čase v parku Hrenovici na Jesenicah. Bil je

srednje postave, oblečen v karist jopič, ter je skušal izbiti razna mladenčeta dupleta s slaščicami in darovi v goščavo.

s— Kino in publicka. Te dni se je v kinu »Radio« na Savi odigral krasni film »Seviljski pevec«, zajet po romanu, ki ga je pred kratkim objavljalo »Jutro«. Vse predstave so privabile od blizu in daleč toliko ljudstva, da je bila dvorana redno napolnjena do zadnjega kotička. Grajati pa se mora, da se dvorana nikoli prej ne odpre kakor natančno ob uri, ko bi se predvajanje imelo že začeti, tako da vlada v malem vestibulu taka gnetja, da se človek ne more preriniti do blagajne.

Iz Kamnika

ka— Osebnost. Iz Kamnika je bil prestavljen v Kranj sreski načelnik doktor Fran Ogrič. V Kamniku pa je prisel sreski načelnik Voušek iz Maribora.

ka— Koncert »Gorenjcev« je bil v soboto v Kamniškem domu in sta sodelovala operna pevka Ribičeva in na klavirju konservatoristka Novakova. Spored je bil malec predolg, zato točke niso bile glede na kratak čas Studiranja dovolj dobro izvajane. Pozornost je vzbujala za. Ribičeva z »Vijolico z Montmartre« in »Madame Butterfly«. Drugi soli so bili slabi. Koncert je vodil neumorni pevovodja »Gorenjcev« g. G. Cerer. Obisk je bil povprečen.

ka— Za povzdigo teniškega sporta. V soboto so imeli Kamničani na belem polju z »Ilirijani« v Ljubljani črn dan. Pri posetu v Kamniku sta vsaj dve zmagi nad Ilirijani rešili čast domačinov, to soboto pa so proti mladi teniški sekciji nastopili »kanoni« Ilirije: mž. Novak, Gorjup, gđ. Svoboda, Marta Premelčeva. Koželj, Stojan. Najboljši rezultat je 6 : 3 in 6 : 2 za inž. Novaka, ki je igral proti Rajku Kosu. Kamničani so bili na prijetnem večeru z »Ilirijani« in »Villacheri«. Znani sportnik g. Valter Stuzzi je zapisal dvojce daril za klubsko prvenstvo, ki se je nato v nedeljo pričelo.

ka— Cestna dela. Kakor smo že pisali, delajo od Trzina do Mengša prav uspešno na cesti, ki jo bodo razširili na 8 m. Posledniki so bili pripravljeni odstopiti proti odškodnini del n'v. Pri merjenju pa so po karti uvideli, da je vse, kar so vzeli, prav za prav čista širina ceste. Zato se

GOSPODARSTVO

Naš izvoz v letošnjem avgustu

Generalna direkcija carin je priobčila statistične podatke o našem izvozu v letošnjem avgustu. Iz teh podatkov je razvidno, da smo v tem mesecu izvozili 362.765 ton blaga v vrednosti 584.38 milijona dinarjev. V primeri z izvozom v lanskem avgustu je letos padel izvoz po teži za 56.583 ton, a po vrednosti se je povečal za 15.19 milijona dinarjev.

Po vrednosti zavzemajo v izvozu v letošnjem avgustu prvo mesto pšenica (232.15 milijona Din), drugo mesto stavbni les (49.33 milijona Din), tretje sirovi baker (35 milijona Din), četrto svinje (34.15 milijona Din), peto jaja (23.60 milijona Din) in šesto sveže sadje (22.88 milijona Din). Nato sledijo ostali produkti, od katerih navajamo nekaj onih, ki zlasti zanimajo našo ožjo domovino dravsko banovino. Tako smo med drugim izvozili v tem mesecu: govedo za 18.38 mil. Din, vina za 1.84 mil. Din, hmelja za okroglo 103.000 Din (kar je razmeroma malo; govedo večji izvoz bo zabeležen za september), krompirja za komaj okroglo 7000 Din, običajnega sira za okroglo 15.000 Din.

Skupno je v prvih osmih mesecih letos znašal naš izvoz po teži 2.249.765 ton in po vrednosti 3.251.58 milijona Din. V istem času lanskega leta smo izvozili 3.244.132 ton v vrednosti 4.145.47 milijona Din. Po teh podatkih je bil torej naš letošnji izvoz do vseh tega avgusta manjši kakor lanski v isti dobi, in sicer po teži in vrednosti. Po teži je znašal 904.367 ton manj, po vrednosti pa je padel za 1.193.89 milijona Din. V odstotki znaša zmanjšanje: po teži 30.65, a po vrednosti 26.86 %.

Gibanje našega izvoza v prvih osmih mesecih letos v primeri z lanskim izvozom je razvidno iz naslednje primerjave (v milijonih Din):

Izvoz	1931.	1930.	Razlika
januar	384.1	616.2	-232.1
februar	333.0	480.1	-147.8
marec	441.9	599.0	-157.1
april	429.5	615.7	-186.3
maj	376.9	542.7	-165.6
junij	350.3	508.7	-157.7
julij	351.3	513.1	-162.1
avgust	584.4	569.2	+15.2
januar-avgust	3251.5	4445.4	-1194.1

Kmetijska razstava v Krškem

V dneh 18. do 20. oktobra se bo v Krškem vršila kmetijska razstava, na kateri se bodo razstavili poljedelski, sadijski, vinogradniški, vrtnarski izdelki in njih predelave, orodje in druge kmetijske priprave domačega proizvoda. Vse bo razstavljeno v prostorih telovadnice meštanske šole. Kot podporo razstavi za nagrade je kmetijsko ministrstvo odobrilo 15.000 Din. Razstaviti se bodo mogli naslednji proizvodi, ki jih navajamo po skupinah:

A. Poljedelski proizvodi: a) Zito: Vse vrste ozimne in jare pšenice, ječ-

veda odškodnine ne bo. — Pred Trzinom napravljajo nov most čez Pato. prelozila pa bodo tudi na Duplici pri Kamniški poti iz Mengša na Duplico, tako, da bo stik obeh cest nekoliko prei kakor sedaj.

Iz Krškega

kr— Pomoč kmetovalcem. Ker je bil krški srez po elementarnih katastrofah v poletju najbolj prizadet, se je s strani sreskega načelnstva v Krškem ukrenilo vse, da se prizadetim krajem nudi pomoč. Za občine, ki so bile po toč prizadete, se bo v najkrajšem času iz banovinskega bednostnega sklada nabavilo semensko žito, ki se bo razdelilo v srežu med 18 prizadetih občin po velikosti škode. Določeno je za Veliko Dolino 58 q, Catež 51 q, Sv. Križ 47 q, Cerklje 15 q, Kostanjevica 20 q, Krško 14 q, Raka 24 q, Bučja 16 q, Studenec 22 q, Boštani 19 q, Radče 16 q, St. Jurj pod Kumom 3 q, St. Rupert 18 q, Trebelno 16 q, Tržišče 27 q, Šmarjeta 13 q, Škocijan 16 q, St. Janž 30 q, skupno torej 425 q, kar bo nedvomno toplo pozdravljeno od strani naših poljedelcev.

kr— Kolo je bilo ukradeno krojaškemu mojstru g. Zorku Aronu iz Skopje. Mutil se je v Krškem in mimogrede stopil v gostilno, izpred katere mu je tat ukradel skoraj novo zaklenjeno kolo. Bilo je črno pleškano, z navzgor obrnjeno banco z višnjevinimi rožički znamke »Ipaka«. Svari se pred nakupom!

Iz Novega mesta

n— Vsem starejšim novomeškim študentom in mešanom dobro znani, vzorci in priljubljeni učitelji p. Atanazij Avsser, ki je izšel najstarejši generaciji, je težko bolan v bolnici usmiljenih bratov, kamor je bil pripeljan iz samostana na Brezjah.

n— Tolmač za nemški in italijanski jezik. Višje deželno sodišče v Ljubljani je dr. Stojana Brajšo, odvetnika v Novem mestu, imenovalo za sodnega tolmača nemškega in italijanskega jezika pri okrognem sodišču v Novem mestu.

n— Na sredini Krke pri Mačkencu je našel neki ribič skoro popolnoma novo možko kolo znamke Puch. Kolo je bilo prav gotovo ukradeno.

ime in naslov trdnice ali osebe, ki želi izkazati sadije. Kakor smo informirani, določeno interesanti na pravilno sestavljeno prošnjo odgovor in potrebno potrdilo (avverjenje) že v nekaj dneh.

Podpore po elementarnih neizgadah prizadetim kmetovalcem. Kmetijski minister je sklenil pomagati kmetovalcem, ki so bili najbolj prizadeti po elementarnih neizgadah. Zato je podelil v to svrhu upravnice banovine 500.000 Din, upravnice banovine 100.000 Din in upravnice banovine 200.000 Din.

Sladkorna tvornica v Crvenki je zopet upostavila delo. Te dni je tvornica sladkorja v Crvenki ustavila delo zaradi spora z delavstvom, ki je zahtevalo povznanje mezd za 20 odst. dočim je uprava hotela mezd znižati za 20 odst. Dosegel se je sporazum na bazi, da ostanejo mezd neizpremenjene, nakar so se delavci vrnili na delo.

Nemška državna banka je povzela obrestno mero. Iz Berlina poročajo, da je Nemška državna banka povzela eskomptno obrestno mero na 8 odst.

Ustavljen je poslovanje na dunajski efektivni borzi. Po poročilu AA je dunajski borzna zbornica glede na zatvoritev velikega števila evropskih borz sklenila, da se sestanki v efektivnem oddelku borze ustavijo. Borzni sestanki za blagovni promet se bodo vršili dalje.

Borze

24. septembra.

Na ljubljanskem deviznem tržišču so razena Bruslja in Trsta vsi tečaji popustili. Trst, ki je včeraj precej oslabil, se je danes zopet znatneje okrepil, kar se smatra kot posledica izboljšanja položaja angleškega funta šterlinga, na katerega je lira precej vezana. London ni potiral.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda dalje okrepila in je zabeležila zaključke: za aranžma po 295, 294, 296, 300, 289, 301, 305, 293, za kaso po 295 in za december po 303, kar pomeni razmeroma živahen promet. Dalje sta se zaključila 7% Blair po 52 (včeraj po 50) in 7% posojilo Državne hipotekarne po 62. Od zasebnih vrednot imajo zaključke: Polio po 52, Union banka po 147, Jujo po 67, Ljubljanska kreditna po 120, Prastidiona po 557.5, Srpska po 188, Slaveks po 25, Sečerana Osijek po 170 in Veveč po 110. Trbovlje so zabeležile višje tečaje brez zaključka.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2274.75 — 2281.59, Bruselj 784.47 — 786.83, Curih 1100.25 do 1103.55, Dunaj 792.16 — 794.56, New York 5680.49 — 5647.49, Pariz 221.97 — 222.63, Praga 167.23 — 167.73, Trst 288.79 — 289.69.

Zagreb, Amsterdam 2274.75 — 2281.59, Dunaj 792.16 — 794.56, Bruselj 784.47 do 786.83, Milan 268.79 — 269.69, New York kabel 56.4149 — 56.5849, New York ček 56.3049 — 56.4749, Pariz 221.97 — 222.63, Praga 167.230167.73, Curih 1100.25 — 1103.55.

Curih, Zagreb 9.03, Pariz 20.15, London 20, New York 512.50, Bruselj 71.40, Milan 26, Madrid 46, Amsterdam 207.25, Dunaj 72, Stockholm 136, Sofia 3.70, Praga 15.170, Varšava 57.40, Budimpešta 90.025.

Dunaj, Beograd 12.51 — 12.55, Berlin — London 28.95 — 29.05, Milan 35.95 — 36.05, New York 709.95 — 712.45, Pariz 28.10 do 28.20, Praga 21.035 — 21.115, Curih 138.60 do 139.10; dinarji 12.44 — 12.32.

Elekti

Ljubljana, 8% Blair 65 blago, 7% Blair 55 blago, Celjska posojilnica 150 denar, Ljubljanska kreditna 120 denar, Prastidiona 950 denar, Kreditni 195 denar, Veveč 110 denar, Stavbna 40 denar, Ruše 125 denar.

Zagreb, Državne vrednote: investicijsko 67 blago, agrarne 40 blago, beguške 43 do 45, vojna škoda aranžma in kasa 293 do 300, december 303 do 308, 8 odst. Blair 61 do 65, 7 odst. Blair 51 do 52, 7 odst. posojilo Državne hipotekarne 55 do 65; bančne vrednote: Hrvatska 50 denar, Poljo 52 do 52.5, Kreditna 121 do 126, Union 147 do 150, Jujo 67 do 68, Ljubljanska kreditna 120 do 135, Medjunarodna 68 denar, Obrtna 36 denar, Prastidiona 957.5 do 965, Srpska 188 do 189, Zemaljska 115 blago, Na-

SOKOL

Javni nastop Sokola Velenje

Trdna vera gore premika. In naše zaupanje, da mora dobra stvar uspeti, je premaknila obake in 8. septembra je postal lep dan, dan našega nastopa. Pozdravili smo prihajajoče goste iz vseh br. društev v okolici in veselih src zrla na množico, ki je vsenakrog obdajala vzorno urejeno telovadišče, ki se nastalo v Velenju v prvi vrsti ob velik podpori državnega rudnika. In naša vrla rudarska godba, poznana po svoji navezavanosti, je napravila lep koncert pred telovadbo Cast in priznanje vsem njenim članom, saj so pri čeli prireditvi sodelovali brezplačno in tako podprli sokolsko stvar prav izdatno in zelo poštovovalno.

Program je pričel točno z nastopom dece in dvorčkov in pričel, da je telova dišče kar mrgolelo raznobarnih rutic in živih jesen-kih sopkov na prsih dečkov. Aplavz občinstva je bogato nagradil trud vaditeljev in dece: ponosno so odkorakali po dovršenih vaiah. Polno priznanje pa gre tudi vsem ostalim oddelkom. Državne domače vrste očake vseh gostov. eko-ki naraščaja preko konja, vaje na gredi domačih naraščajnic, ranjanje dece in zlasti knočna točka Slavke 16 torice z vežbo »Narej zastava Slavke« vse je bilo izvajano prav dobro. Še nekaj števil: nastopilo je 272 članov 70 moškega naraščaja 28, naraščajne 27, članice 70 in članov 80. Telovadnici del je bil absolutno izredno točno in po strokovni strani prav zadovoljujoče, kar je nemala zasluga vsega članstva in prednjaškega zbora društva k telovadi šele od marca dalje.

Nastop je bil obenem proslava 10 letnega vladanja N. Vel. kralja Aleksandra I. Starosta društva br. Kurjak je v vnečenih besedah proslavil ta važen dogodek v zgodovini Jugoslavije. V svojem nadaljnjem govoru je najprej pozdravil zastopnika sreskega načelnika g. Eleta, žunega starosta br. Jožeta Smertnika iz Celja, direktorja rudnika g. Čučka, predčitala pozdravno brziavko br. Prelovca iz Splita ter končno nagovoril naraščajočega se načelnika br. Kušarja Janeza, ter mu izročil v znak hvalnosti simbolno darilo »Zmagovalca«. Društvo sta čestitala k uspehu g. sreski načelnik Eiletz in v losem govoru br. župn. starostnik Smertnik. Naraščajni Sokol, ki je pokazal, kakšna bo di pot d. uspeha!

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo

že več kot 30 let

po spodaj navedenem navodilu za uporabo

levje francosko žganje

IN BLAGOSLAVLJAJO NJEGOV NEPREKOSLJIV ČUDOVIT UČINEK

umižite znojene dele zjutraj in zvečer.

Levje francosko žganje

je pristno le v tu naslikani in plombrirani ORIGINALNI STEKLENICI.

Zahtevajte izrecno

Levje francosko žganje

in zavrnite odlično vsak nadomestek!

Levje francosko žganje

dobite v vsaki drogeriji, lekarni in toliži trgovini po Din 10.—, 26.—, 52.—.

Zarjajte se pred potvorbami!

Centralni biro:

LAVJA MENTOL - DROŽDZENKA, Zagreb, Marulićev trg 5. Telefon 73—52.

rodna 5000 blago; industrijske vrednote: Našice 680 blago, Gutmann 105 do 110, Slaveks 20 do 25, Slavonija 200 denar, Drava 192.5 do 200, Sečerana Osijek 165 do 175, Brod vagon 60 blago, Veveč 110 do 118, Lis 35 blago, Dubrovačka 300 blago, Jadranska 460 do 480, Oceania 190 blago, Trbovlje 185 do 200.

Beograd, Investicijsko 60—67, beguške 45 zaključek, Vojna škoda prompna 307, 330 zaključka, za november 312, 305 zaključka, za december 315, 305 zaključka, Blair 56, 57 zaključ, Narodna 4200 — 4500.

Hmelj

Zalec, 24. septembra. Tišina na našem tržišču traja dalje. Priro dejstva, da se cene v Zalcu stalno dvigajo in so dosegle že 8 Kš (okroglo 13.50 Din), ne silijo hmeljarji s prodajo, ker so uverjeni, da bo tudi pri nas kmalu nastopilo živahno povpraševanje po preostalih prvovrstnih zalozah našega goldinga.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (24. t. m.). Tendence za les neizpremenjeno slaba. Brez zaključkov.

ATO

+ Novosadska blagovna borza (24. t. m.). Tendence neizpremenjena. Promet 62 vagonov. Pšenica: baska, polska, 81 kg 240 zaključek. Vse ostalo neizpremenjeno.

+ Budimpeštanska termiska borza (24. t. m.). Tendence za pšenično mima, za ostalo stalna. Promet sreden. Pšenica: za marec 11.58—11.59. Rž: za marec 11.60 do 11.62. Turščica: za maj 13.63—13.64.

Sokolski Glasnik je prinesel v zadnji številki na prvi strani lepo sliko staroste br. dr. Scheimerja k njegovi 70letnici. Priložnostni članek o br. jubilantu je zelo obširen in seznanja čitatelje v velikih potezah z osebo staroste slovenskega Sokolstva. — Nadalje slede poročila o tekmah v odbojki v Mariboru in lepo poročilo s. Nade Mačusove o zadnji šestdesetletni soli za vadiatelje v Pragi, katere se je udeležilo 9 Jugoslovenk. Važen je za vsa društva novi Pravilnik o podelitvi premogov iz državnih rudnikov za sokolska društva, prednjake in sploh vse pa morajo zanimati vesti iz načelnštva in tehnične g. odbora saveza, ki so pričele izhajati v vsaki številki Glasnika. Ostala vsebina lista je polna vesti iz žup in društev.

Pokrajinski zlet v Ljubljani 1933. Ker praznuje navedeno leto matično društvo Ljubljanski Sokol svojo 70letnico, se namerava prirediti v to svrhu v Ljubljani pokrajinski zlet, za katerega naj bi vodila predpriprave Ljubljanska župa. Kolikor nam je znano, vprašanje se ni rešeno formalno, ker je savezno načelnštvo predložilo tozadevni predlog ljubljanske župe saveznomu zboru župnih načelnikov v odobritev in rešenje.

Kolarske tekme v Sokolstvu. Kakor poroča Sokolski Glasnik, se je ustanovilo v župi Tuzla nekaj kolarskih oddelkov, ki prirejajo tudi tekme med seboj. Savezno načelnštvo je na tozadevno vprašanje odločilo, da so tekme dopuščene, ako jih vodijo društveni prednjaški zbori in se jih sme udeleževati samo članstvo in nikakor ne tudi naraščaji.

Nova načelnica župe Kranj. Kakor poroča Sokolski Glasnik, je bila imenovana za načelnico župe v Kranju sestra Nada Segova z Jesenic, za namestnico pa s Horvatova Lojzka iz Radovlice.

Podelitev državne premoga sokolskim društvom je namenjena v prvi vrsti za kurjenje telovadnic in njihovih pritliklin po zimi. Zato bodo morale župe vsako leto sestaviti v gotovem terminu točen spisnik potrebe premoga v smislu pravilnika in ga odpraviti na direkcijo drž. rudarskih podjetij v Sarajevu, ki bo nakazovalo premog iz državnih rudnikov Premog bo brezplačen, prevoz pa bo moral vsako društvo seveda plačati. Razdelitev se bo načeloma izvršila vsako leto vedno pred mesecem oktobrom in nikoli kasneje in to iz prometnih ozirov.

Srečke za V. razr. drž. razr. loterije so dospele!

Pozivamo lastnike naših srečk, da jih pravočasno obnove. Zrebanje se bo začelo dne 21. t. m. in bo trajalo ves mesec. Izreane številke bomo redno objavljali v »Jutru«. Nekaj neobnovljenih srečk je na razpolago in bomo onim, ki jim bodo srečke izrebane za male dobitke, srečke zamenjali, da bodo mogli nadaljevati igranje na visoke dobitke.

Zadržna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Iz življenja in sveta

Resna poostritev

konflikta v Mandžuriji

Voroshilov, sovjetski vojni minister, ki se je podal na rusko vzhodno fronto

General Minami, vrhovni poveljnik japonskih čet, ki prodirajo skozi Mandžurijo v smeri na Peking

Maršal Čangkajšeh, vodja nankinske vlade, ki je zaprosila intervencijo Društva narodov

IZŠLA JE Levstikova številka ilustrovane tedenske revije ŽIVLJENJE IN SVET

VSEBINA:

Dr. Rudolf Kolarik: Fran Levstik.
Dr. Anton Slodnjak: Ali je Tugomer res Jurčičev?
Vladimir Levstik: Fran Levstik in naša književnost.
B. Borko: Fran Levstik o odnosu do Srbov in Hrvatov.
Fran Levstik in Franja Koširjeva.
Dr. Anton Debeljak: Zapiski ob Levstikovem Zbranem delu.
S. Košič: Srbski Martin Krpan.
Tomo Zupan o Levstiku.

»ŽIVLJENJE IN SVET« stane mesečno samo 8 Din. — Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Posamezne številke 2 Din po vseh trafikah.

Kdaj smo najdaljši?

Kakor se bo komu sudno zdelo, vendar je resnica da ljudje nismo ves dan enako dolgi. Zvečer smo do 3 cm krajši nego zjutraj, postavljeno da spadamo med ljudi, ki čez dan delajo. ponoči spijo. V nasprotnem primeru smo zjutraj krajši, zvečer daljši.

Ta pojav se da lahko razložiti. Med vretenci hrbtnice so namreč ploščice z namenom, da ščitijo hrbtnični mozeg, kjer ni pokrit od vretenc. Te ploščice zavzemajo skupaj nekako četrtno hrbtnične višine in so tako elastične, da se pod trajnim pritiskom n. pr. pod težo gornjega telesa še bolj sploščijo. Isto se zgodi, če se osušijo. Tedaj izgube nekaj svoje višine in telo se skrajša. Skrajša se pa tudi v starosti, ko se »zsuše«.

S primerno važo dosežemo lahko posamezni ljudje sposobnost, da v nekoliko sekundah zrastejo ali pa se skrajšajo do 10 cm. Takšni artisti se včasih »pajo« po cirkusih in vzbujajo med ljudmi pravo senzacijo.

Nenavadna vojaška šola

Poučevanje vojakov francoskih kolonialnih čet v plesu, čitanju in pisanju

Blizu Vincennesa pri Parizu je vojaška šola, kjer se vsak dan vežbajo vojaki različnih orientalskih plemen. Toda te vežbe niso vojaškega značaja v našem smislu. Vojaki plešejo pod poveljstvom francoskega častnika ob zvokih ritmičnih orientalskih godb vsakovrstne eksotične plesne in zvijajo svoja atletska telesa v vsakovrstnih alegoričnih figurah. To so artisti in predstavniki svojih plemen na kolonialni razstavi.

Dolgo preden je bila otvorena kolonialna razstava, so poslali v francosko metropolo 800 vojakov iz Afrike in Indoki-

med njimi so se za kratek čas vpisali v prostovoljno šolo in se učijo pisanja in francoščine. Kar ganljivo je gledati rumene Senegalce in črnce, s kako ljubeznijo so vdani svojim tablicam in pisalom, kako s trudom pišejo še okorne črke in besede neznanega jim jezika. In človek skoraj ne more popisati njih otroškega veselja, ko so tako dozoreli v umetnosti, da umejo privikati napisati svoje ime. In po tlej se začne pouk iz zemljepisja in v teh

Vojaki francoskih kolonialnih čet se učijo plesa pod vodstvom poročnika Randriana. Zgoraj v krogu: podpolkovnik Delany, vodja vojaške šole tempopolnih vojakov. — Spodaj v ovalu: anamitski vojaki se uče čitati in pisati

ne, ker so ti ljudje, ki že poznajo disciplino, pač najprimernejši, da v vseh najznačilnejših posebnostih obljudo mali kosek svoje daljne domovine na razstavi.

In značilno je, da se nobeden teh orientalcov ni videl Pariza, čeprav skoraj vsi igrajo to ali ono pomembno vlogo na kraju največje pariške atrakcije. Denarja ni in tako morajo ti umetniki in vojaki presedeti dneve v vojašnici, noči pa prečuti v burnem diranju razstave. Mnogi

trdih kodrastih glavah se jame urejevati čisto nova podoba sveta. Francozi dobro vedo, kam nalagajo svoj kapital, zato tudi uspevajo francoske kolonije kakor nobene druge.

Rešitev nemških prekooce- anskih letalcev

Kakor smo poročali že v včerajšnji številki, je neki norveški parnik našel v bližini novofundlandske obale na razbitinah njihovega letala vse tri oceanske letalce (od leve proti desni) pilota Rodya, letalskega kapetana Johannsena in portugalskega letalca Baigo

Pristopajte k Vodnikovim družbi Vsak dan ena

»Si videl? Stara mati si je dala lase kratko prirezati. Sedaj pa ni videti več kakor stara ženska.«
»To ne, pač pa kakor star mož.«

6000 kg težak meteor

Na Francoskem je padel te dni ogromen meteor

V bližini Chalonsa na Francoskem so odkrili drobce velikega meteorja, ki je treščil po vsej priliki 14. t. m. na zemljo. Največji drobec je tehtal 120 kg in so ga spravili z več drugimi velikimi kosi v pariškem naravoslovnem muzeju. Ugotovili so, da je bil nevarni nebesni poslanec sestavljen večinoma iz meteoritnega železa, ki mu je primešano mnogo nikla. Njegova skupna teža, preden se je v ozračju razletel, je morala znašati približno 6000 kg. Posamezni drobec so bili raztreseni na daljavo 15 km, kar je ena izmed njegovih glavnih posebnosti.

Po teži ni drugače ta utrinek nič nenavadnega in muzeji po svetu hranijo mnogo težje kose, najtežjega pa newyorški naravoslovni muzej, ki ga je prejel od Pearyja po njegovi ekspediciji na »Greenland«. Ta orjak tehta 36 ton. A tudi on ni največji, ki je kda' treščil na zemljo. Znan je orjaški zvezdni utrinek v Hudi-

čevem kanjonu v Arizoni, ki je pri svojem padcu pred kakšnimi 1000 leti izkopal v zemljo več kilometrov široko žrelo in izginil stotine metrov pod zemljo. Američani menijo sedaj izkoristiti njegovo snov, ki je vredna milijarde dolarjev.

Se večji meteor je padel pred nekoliko leti v ozemlju Tunguske v Sibiriji. Njegovo jedro, ki je pokopano stotine metrov pod zemljo, ceni prof. Kulik na pol milijona ton. Nešteto pa je njegovih drobcov, ki so izkopali kilometre daleč svoja manjša, toda še vedno velika žrela. Velikanski gozdovi in črede ovac so bile uničene pri tem padcu, o človeških žrtvah pa še danes ne vemo nič gotovega.

Proti tem velikanom je chalonski meteorit seveda pritlikavec, a vsekakor eden izmed velikih pritlikavcev, kakršni so povzročili veliko strahu med ljudmi n. pr. v preteklem stoletju nekje na Moravskem in v bližini francoskega kraja L'Aigle.

Priprave za proces proti albanskim atentatorjem

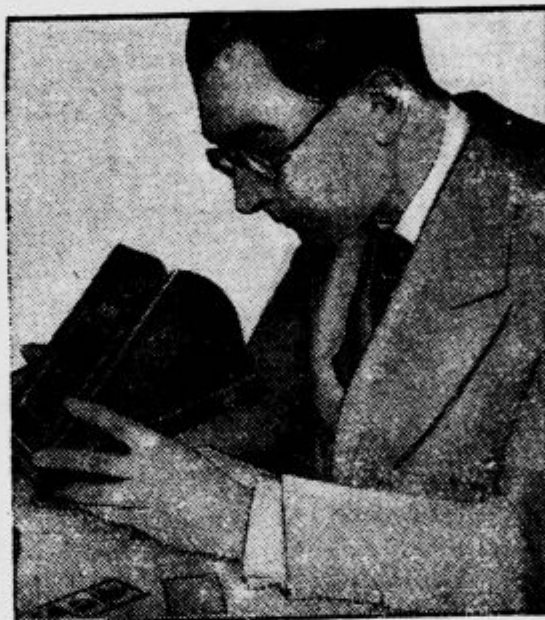
V Riedu na Avstrijskem se vršijo obsežne priprave za veliki proces proti albanskim emigrantoma Azizu Camiju in Ndoku Gjeshiju, ki sta organizirala znani atentat na kralja Ahmeda Zogu med njegovim bivanjem na Dunaju. Prijavilo se je silno ljudi, ki se hočejo udeležiti razprave, med njimi veliko število inozemskih novinarjev. Razprava je preračunana na tri dni. Oblasti so poskrbele za obsežno varnostno službo.

Dr. Pressburger, eden izmed obeh zagovornikov obtožencev, je prejel mnogo protestov iz inozemstva, zlasti pa s strani albanskih emigrantskih odborov v Zenevi, Carigradu, Parizu, Solunu itd., ker je

dunajsko državno pravdnštvo preneslo razpravo v Ried, namestu da bi se vršila na Dunaju. Mnogo svetovno znanih intelektualcev, med njimi prof. Einstein in pisateljica Rarin Michaelis, je protestiralo zoper zasledovanje sorodnikov obeh obtožencev v Albaniji.

Zagovornika sta zbrala obširen material, s katerim hočeta dokazati, da je bil atentat politično razumljiv. Bavila se bosta s politično preteklostjo kralja Zogu in umorjenega dvornega ministra Ekrema Libohove, dalje z vplivi sedanjega albanskega režima na finančno in gospodarsko stanje Albanije in bosta zahtevala, naj bi se Društvo narodov zaprosilo za prepustitev originalnega poročila, ki ga je sestavila posebna komisija Društva narodov po obisku Albanije 1. 1929.

Čudežna kamera

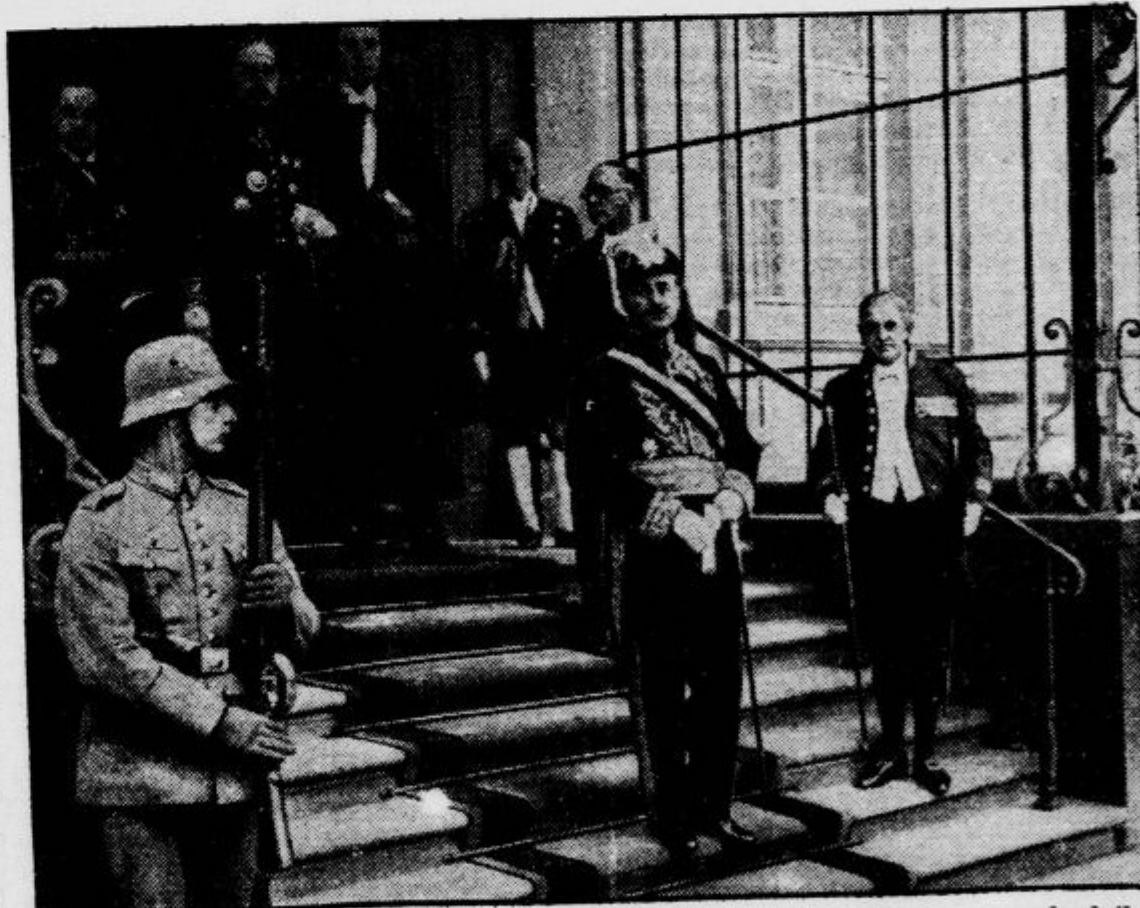
Mladi berlinski fizik Aleksander Callo je izumel preprost optični instrument, ki razkrije vsako potvorbo pisave ali slikarje. Princip njegove kamere, ki temelji na odboju ultravijoličnih žarkov sicer ni nov, Toda Callo je sestavil posebne vrste steklo, ki propuščata samo ultravijoličaste žarke dnevne svetlobe in ne potrebuje nobene umetne luči

Zanimive izkopenine

Pri Lysi na Češkem so izkopali mnogo bronastega posodja iz predzgodovinske dobe, t. j. iz 1. stoletja pred našim štetjem. Zanimivo je, da so bile te posode opremljene z znakom neke tovarne, ki jih je izdelovala v Italiji. Iz nadaljnjih najdb si obetajo važna odkritja o vplivu Rimljanov na ljudstva, ki so bivala tod v tisti dobi.

Zanimiva je nadalje najdba staroslovanskega grobišča iz 10 in 11. stoletja pri Brandysu. Pričakujejo, da bodo tu našli še mnogo spominkov na stara slovanska naselja v češki deželi.

Nastop novega francoskega poslanika v Berlinu

Novi francoski poslanik François Poncet zapušča palačo državnega predsednika, kateremu je bil izročil svoje poverljive listine

Konec »Nautilusa«

Kakor smo v našem listu že poročali, je »Nautilus« prispel v Bergen na Norveškem. Njegova posadka se je že razkropila, člani ekspedicije se vozijo različno že domov. Le Wilkins in kapetan Danenhower ostaneta še nekaj časa v Bergenu, to pa zato ker je Wilkins sklenil, kakor sam poroča, da bo staro podmornico dal potopiti na visokem morju.

Zaplenjen parnik

Carinska oblast v Kielu je zaplenila danski parnik »Viebecke Maerster«, ki je bil natovorjen z jeklenimi šibrami, iz katerih se da baje izdelovati artiljerijski material. Parnik je bil namenjen v poljsko pristanišče. Gdynio Nemške oblasti trdijo, da gre za tihotapstvo, ki se je vršilo že tri leta in se sklicujejo na prepoved izvažanja šiber iz Nemčije. Lastniki parnika trdijo, da ne gre za nemške, temveč za inozemske šibre.

Iz uredniškega koša

Tolsto. V našem kraju je bil te dni sejmski dan. Zastopstvo neke tovarne za bencin in motorno olje je za to priliko razpelo čez ceste slavočke z reklamnimi zastavicami. Ker je pa pozabilo izposlovati si policijsko dovoljenje, je zahtevala policija, naj te zastavice odstrani. Zastopnik se je podal nato sam k policijskemu upravniku in ga mlo prosil za naknadno dovoljenje. Upravnik mu ga je končno dal z besedami: »Izjemoma vam dam naknadno dovoljenje, morate pa napraviti stvar tako, da se ne bo videla.«

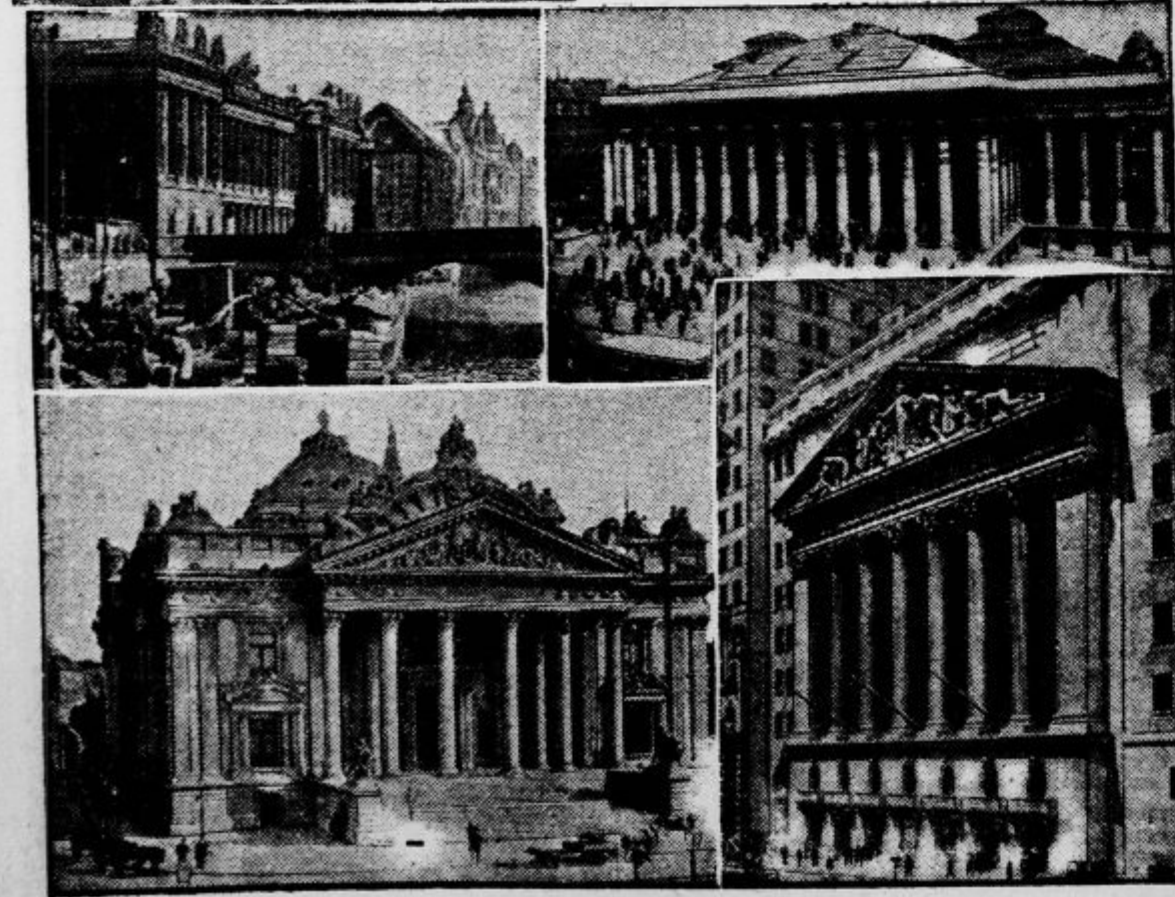
Vrbovo. Učiteljica tukajšnje osnovne šole je prejela naslednje oprostilno pismo: »Spoštovana gospodična učiteljica! Oprostite, da je moja hči Rezika včeraj izostala. A jaz sem dobila preko noči mahoma gnojno otekline na palec in poleg tega tri nedoraste otroke, saj veste. Z vsem spoštovanjem pozdravlja gospa Roza K.«

Svetovne borze pod vtisom funtove krize

Nenavaden propad angleške valute je učinkoval porazno na vsa svetovna finančna tržišča. Borze v Kodanju, Amsterdamu, Stockholmu, Bruslju, Berlinu in na Dunaju so takoj ustavile promet, čim so zvedele za kritični položaj v Londonu. Tudi borzi v Parizu in New Yorku sta občutili vpliv angleške krize. Po zadnjih vesteh pa se gospodarsko življenje v Angliji razvija popolnoma normalno.

Gornja slika kaže skupino radovednežev pred londonsko borzo.

Na spodnji sliki (zgoraj levo): berlinska borza, (zgoraj desno): pariška borza, (spodaj levo): bruseljska in (desno): newyorška borza.

Sport

Slovenski jesenski derby

Primorje — ISSK Maribor

Z vsjo pravico zasluži nedeljska borba ta privlačni naslov kajti po običnem porazu belo-zelenih ne ostane drugo, kakor da se glavna bitka za trenutno nogometno nadmoč v Sloveniji odigra že v nedeljo v Ljubljani med Primorjem in Mariborom. Zmaga Maribora bi ga sigurno vrgla na prvo mesto jesenske tabele, a deset sigurnih bodov bi mu dalo skoro sigurne šanse za definitivni vstop za državno prvenstvo prihodnjega leta. Zmaga Primorja pa ne bi zadovoljila v največji meri samo njegove lastne interese, temveč tudi lokalno občutljivost vsega onega, kar se bori za nadmoč ljubljanskega nogometnega sporta in bi bila le ta zmaga v stanju, da nadoknadi minus, v katerega je zašla Ilirija zaradi poraza v Mariboru. Z zmago Primorja pridobi veliko veliko tudi belo-zeleni, ker zamorejo oni le na ta način, četudi bi zmagali v tekmi nad Primorjem zavzeti zopet eno od prvih mest v tabeli. Ako pa izostane tudi zmaga nad Primorjem, pridobi Ilirija s porazom Maribora velike šanse, ker ji bo potem mogoče nadoknadi štiri spomladski ono, kar je izgubila v jeseni.

Predvsem pa je pričakovati, da bo nedeljsko srečanje privleklo na igrišče maksimum publike, katere dolžnost bo, da pomaga domačinom v borbi za zmago, ki bi prinesla vsemu ljubljanskemu sportu osobito pa obema njegovima predstavnikoma nogometa samo velike koristi.

Pričetek prvenstvene hazenske sezone

Ilirija : Atena

V nedeljo prične tekovanje za prvenstvo LHP. V prvem kolu se srečata stara ljubljanska rivala Ilirija in Atena, ki se že celo vrsto let borita za nadlavo v tej sportni disciplini. Oba kluba posiljata v boju svoje najbolje sile, da si že v jesenski sezoni zasigurajo dobro pozicijo v prvenstveni tabeli LHP. Sodeč po njunem nastopu v letošnji, je težko pričakovati, kdo ima boljše izgleda. Ilirija igra na domačem terenu, kar je brezdvomno velika prednost, poleg tega je tehnično in komunistično jača od Atene, vendar pa bo težko uspela proti cutiniraniši Ateni, ki se poleg tega poslužuje tudi svoje fizične premoči. Tekma se vrši na igrišču Ilirije ob 10.30 dopoldne. Vstopnina je iz prostopadanih ozirno nizka.

Službeno iz Odbora za delegiranje sodnikov. Delegirano se kot sledi za 27. t. m.: V Ljubljani ASK Primorje : ISSK Maribor, Odranci Odranci : ASK Primorje II. a. Zunan. SK Slovan : SK Ilirija II. a. Lukičič. SK Reka : SK Natakari. a. Abčan. ZSK Hermes rez. : SK Domžale (noizkusma) a. Vidic. — V Mariboru SK Zeleni-čar : SK Sodobna a. Ochs. — V Celju Atletik SK : SK Ilirija a. dr. Planinšek. — V Domžalah SK Dika : SK Sodobna Vič a. Benčvar. — Na Raketu SK Javornik : SK Korotan a. M. Kovce. — V Tebovljah SK Dobrota : SK Rotie a. Marin. SK Amater : SK Hraščnik a. Jordan. — V Zagorju SK Zvezica : SK Tebovlja a. Dorčič.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes od 17 dalje zadnji trening pred nedeljsko prvenstveno tekmo. Treniniga, ki je obvezna za vse igralce, se morajo udeležiti zlasti igralce prve družine.

SK Sporta. Drevi ob 20. važen sestanek v Delavski zbornici za vse igrače zaradi predstoječih prvenstvenih tekem.

Koturski savez kraljevine Jugoslavije. Trije člani pododborja v Ljubljani razpisuje za nedeljo koledarsko gorsko prvenstvo dirko za 1.103. Start ob 13 na Vrhniki. Vsi dirkači »Triglavskega pododborja« se pozivljajo, da se pol ure pred pričetkom dirke javijo sporni komisiji v restavraciji »Mantura« na Vrhniki. Razen razpisnih prvenstvenih dirk se bo razdelila dirka, čem se 7 posebnih dirk. Dirka se vrši ob vsakem vremenu.

Motokolesarski klub Ilirija priredi v nedeljo ob priliki prvenstvene koledarske dirke Triglavskega pododborja »Perune« v Mariboru prireditelj v nedeljo ob 9 med klubsko dirko na prosti Maribor-Haidina-Rača-Maribor. Srednje dirke je: Senarska medklubna dirka 2 kroga (90 km) Darila : I. nakol in kolajna : II. in III. kolajna Juniorska dirka : 1 krog (45 km) Darila : I. praktično darilo in kolajna : II. in III. kolajna. Prijava dirkačev se sprejemajo pri K. Kvasu, Alkestrinova cesta 34 do sobote dne 26. t. m. Prijava znaša 5 Din, na startu 10 Din. Pravočasno odločanje imajo vsi verificirani člani Koturskega saveza za Jugoslavije. Člani, ki imajo zabrano startati pri posameznih pododborjih, nimajo staršne pravice. V službi slednja vreme, na se dirka preloži na prihodajo nedeljo dne 4. oktobra.

Najmodernejša šola v Prekmurju

Bogojna, 23. septembra.

V nedeljo mi je šolski upravitelj Kreps v Odrancih razkazal novo šolo. Da česar Sobota se nima, to gradijo revni in pridni Odranci. Enonadstropna in vsem novodobnim potrebam vzgoje in pouka odgovarajoča šola je že pod streho. V kras krasu in v ponos bo našemu ljudstvu in naši upravi. Že danes jo obiskujejo tudi novinarji in šolski sakske banovine.

Hvala in priznanje gre pridnom Odrancem. Največ truda je nedvomno žrtvoval g. upravitelj Kreps. Umetnost je napraviti iz rečev — mecen. In g. Krepsu se je to posrečilo. Kolikokrat se je čulo iz početka: »Šola — ta, ta nas bo uničila!« In zopet: »Ha, naš školnik si gradi palačo!« Toda »školnik« je pri seji razložil: »Sam potrebujem v šoli le par metri prostora, vse ostalo je za vašo dečo. Prijatelj, lahko bi poizvil, delam pa močno in mnogo za vas. hvala!« — Razumeli so ga in ga hvalijo in podčrta.

Liubazni dela in razumevanja je treba pokazati našemu kmetu in žel bo za svojimi učitelji. Le tako bo za Odranci prišla Sobota, Bogojna in drugi lepi prekmurjski soboti. V. C.

Bloke vabijo za jesen in zimo

Bloke, 20. septembra.

Imeli smo prvi sestanek tujsko-prometnega odseka za Bloke. Sklical ga je župan Stanko Lenarčič. Prisostvovalo je lepo število Bločanov, ki so sklenili mnogo važnega. V prvi vrsti je treba tujca pritegniti z zmernimi cenami. Naša planota ne zaostaja v lepoti za drugimi marsikatero se presega, dasi ni bila označena — ali pa vsaj zelo slabo — na letovščini karti letošnje tujsko-prometne razstave. Naša planota sliči Rakitni, je zelo zdrava in zamačuje malo smrti za jetiko. V poletnih mesecih ima izredno milo podnebje in suh zrak. V seliških vladata idila in se stara romantika, zdaj civilizacija k nam šele prodira. Pokrajina sama nudi celo vrsto zanimivosti in folklorističnem in prirodnem pogledu. Pri nas so še ohranjene stare šege in navade. Še celo besedni izraz ni dober raziskav. Ljudje so prijazni in gostoljubni. Pristna narodna rekla in dovpti se niso izgubili.

Priroda ni tipično notranjska, temveč je nekak prehod med Dolenjsko in Notranjsko. Ima v sebi združena kar dva lepota: prirodnost tipa Nizki, goli griči, vmes doline in zopet kos gozda, brezov gaj zvit potok, star mlin razdrapano skalovje, prijazna vasica s cerkvico, vse to nudi nekako pravilčno nastojanje Bloška planota je svet sam zase. Je nekak prirodnost učinkovitega Spominja nas tistih lepih akvarioev, ki so dičili nekaj velike stene grofijskih soban in pomirjevali s svojo krasno harmonijo od zunanjega sveta razdrapano živce. Skozi vse leto se barvni odtenki kar prelivajo in v zimi preidejo v bel diamant.

Naša pokrajina je za one, ki hočejo miru in lepih izprehodov. Megle ne bodo videli nikdar. Ceste so tihe. Sirene ne tulijo. Le včasih je smeh bolj močan, zakaj v tišini umreti nečemo. Tokrat najde v prijetni domači družbi tudi tujec svojo zabavo. Kadar zapiha burja in voglari okoli hiše s svojimi veličastno ubranimi glasovi, je malo več šuma. To je živa romantika.

Novice iz prleške metronole

Liutomer, 22. septembra.

Br. dr. Stojan, predsednik dramskega odseka našega Sokola, se poslavja, ker odhaja na svoje novo mesto v Celje. Z njim odhaja tudi zvesta igralka in odlična pevka našega odra, njegova soproga. Zato predi dramski odsek obnem poslovnih večer ter bo uprizaril v soboto 26. t. m. Cankarjevo znamenito igr »Pohujšanje« v dolini šentflorjanski, v skoro isti zasedbi kakor pred nekaj leti. Branje in sestre se naj udeležijo predstave v polnem številu zaradi odhajajočega brata in njegove soproge, kakor tudi zaradi lepe in zanimive igrice.

V nedeljo je podružnica vinarskega društva priredila v hotelu Zavratnik strokovno predavanje, ki so se ga udeležili številni vinogradniki. Sreški kmetijski referent g. Jakob Znidarič je v obširnem predavanju svaril pred prežgodno trgovatvijo ter opisal vse potrebne priprave in ukrepe za trgatve in pravilno kletarjenje. Popoldne pa se je vršil sadni obhod po Babincih in Noršincih, ki ga je priredila sadij podružnica. Žal da se ga je udeležilo le malo sadijarjev in nič kmetijske mladine iz obhvali. Videti je, da je v drugih občinah našega okoliša mnogo več zanimanja za to vedno važnejšo panogo našega kmetijstva. Sreški kmetijski referent pa je mogel ugotoviti, da je v Babincih in Noršincih zemlja za sadijarstvo manj ugodna kakor v hribih ter da uspevajo tu poleg domačih le nekatere nomološke sorte kakor bobovec, šampanjka, gdanski robač in tudi še moščenika.

Obrotno trgovsko društvo je zborovalo po triletnem presledku ob pičli udeležbi članstva, ki jo je v glavnem zakrivila predolga doba mrtvila? Vendar je društvo leta 1929 pridrilo lepo uspelo obrtno razstavo, katere računi se bodo zdaj v kratkem likvidirali. Gmotno stanje društva je dobro, ker je dobra podlaga za nadaljnje živahnejše delovanje. Novi odbor je sestavljen takole: g. Teodor Verbnig, predsednik, g. Pero Veselič, namestnik, g. Rafko Marš, tajnik, g. Rudolf Pušenjak, blagajnik, g. Karba Karl, Fris Sumak, Jože Jelovšek, Ivan Skrajnar, Prelog Joško in Milavc Jože, odborniki, g. Skerman Ivan in Hanžel Andrej, namestnika.

Pred kratkim je imela naša občina čudne jetnike. Redar je namreč zaprl več gos, ki so se vedno pasle po nasadih na Glavnem trgu, kar je bilo sicer zelo idilično, toda vendar prevaško Lastnika lepih ptictev sta jih na večer iskala po vsem mestu, drugi dan sta jih dobila na občini, ko sta odrinila za vsako glavo 5 Din prenočnine.

Ministrstvo financ je odobrilo samostojne občinske takse in davke, znalo je samo davek na pse od 20 na 10 Din, ter črto davek na umetne brezalkoholne pijače.

Pred kratkim se je vršil v občinski pisarni sestanek interesov za ustanovitve vodne zadruge, ki bi naj na ozemlju občin Liutomer, Cezanjevi, Noršinci in Stročja vas zvedla nujno potrebno in že dolgo projektirano regulacijo Ščavnice in Globetke ter njenih pritokov, s čimer bi bila zmanjšana nevarnost čestih poplav. Po ugodnih besedah sklicatelja g. Zemljčiča sta mnenjerja gradbene sekcije v Mariboru, g. Fugina in Mursa pojasnila interesentom, da v delo vodne zadruge ter vprašanje članskih prispevkov in subvencij, katerih se mora samo zadruge nadejati. Precej interesentov je nato podpisalo pristopno izjavo, del njih pa še omahuje, ker se boji plačil. Treba bo posebne pojasnjajoče akcije po prizadetih občinah, da bodo zainteresirani spoznali veliko korist, ki jo bo prinesla regulacija naših vodotokov njim in vsem, ki bodo pri njej zaposleni kot delavci in vozniki.

Po gasilskem prazniku v Žalcu

Zajec, 22. septembra.

Prostovoljno gasilno društvo v Žalcu si šteje v prijetno dolžnost izreči vsem, ki so pripomogli k tako sijajnemu uspehu svečane proslave 50-letnice društvenega obstoja najskrajnejšo zahvalo. Posebno zahvalo pa izrekamo g. banu dr. Dragu Marušiču, da je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo nad našo praznino in je s svojo navzočnostjo povzdignil vso svečanost. Prisrčna zahvala gre na-

Drevesa so sklonjena do tal, po vratovih jih gladi burja, jim česé lase in pliskajoče odletava od gladkih polj, dokler se ne ujame v hišah in plane v grič. Bloška burja je znana prirodna nagajivost sredi naših živih lepot. Od časa do časa se sprostijo tam od Krma neke. Potem plane v jesen in prinese zimo. Takrat so pri nas smučarji. Ti so utrjeni in burje valetni, a za našo se morajo še posebej pripraviti, zakaj močna je, da bi jih gnala v hrib. To je že marsikateri poizkusil. Ko odjenja, je pokrajina globoko v sneg udrti in v prečuden mir zasajana. Komaj, da se vidijo vasi. Vse je gladko do gozdov in posejanih borovih skupin. Sneg je zmurnjen, s pršičem pokrit in le ozke smučne kažejo nezvožena pota. Vseposvoda se križajo in vriskanje pada z gričev v dolinsko senco.

Ljudje ljubijo zemljo. Obdelujejo jo od jutra do večera, a ljubijo jo tudi pokrito s snegom. Sleherna hiša hrani smuči s stariimi letnicami — to so domače svetinje —, ki jih neradi izročijo tujcu. Očetje jih imajo od pradedov, matere od prababic in sinovi jih bodo dobili in hčere, da se v nedeljo zasmučajo k službi božji. To je v krvi, od davnih dni. Mogoče od takrat, ko so prvi prebivalci bili tu.

Zdajle, v jeseni, bi uživali tisti posebneži, ki ljubijo vtis težke mračnosti. Posebno v oblačnih dneh. Priroda je tako strnjena z oblaki, da se ji niti normandijske jeseni ne dajo primerjati. Naš svet je treba pogledati in občutiti. Gore in morje ne dajo vsega. Tudi za vsakega niso. Gore iščejo senzacije, morje denarja. Kras pa je tih in v sebi vdan. Ima mehko srce in umetniško dušo. Ljudje filozofirajo, kakor ruski kmet. Priroda sama jih je naglala k temu. Dolge zime so v znamenju modrovanja. Zanečki so polni starih in mladih. Modra beseda sodi današnji materijalistični svetovni nazor. V bodočnost si slika polno slabih stvari.

Tuice, pridi, da tudi ti pomodruješ po uspeli smuči z originalnim Bločanom!

dalje sreskemu načelniku g. dr. Josipu Hubadu iz Celja, ki se je udeležil slavnosti, žalskemu županu g. Rudolfo Lorberju, načelniku JGZ s tovarišem Josipom Turkom na čelu in starosti žalskega Sokola g. Senici za njihove pozdrave pred občinsko hišo. Zahvaljujemo se tudi čast. g. Miroslavu Rajtaju, ki je daroval sv. mašo na prostem v drevedu in blagoslovil prapor. Obnem bodi izročena zahvala tudi gđ. Žuževim, ki so pred svojo hišo krasno uredile oltar. Iskrena zahvala gre nadalje g. šolskemu upravitelju Rajku Vrečurju in učenci Zupancem za prisrčne pozdrave pred šolskim poslopjem, kar je ganilo vse navzoče do solz.

Najtoplejša zahvala se pa izreka požrtvovalnim kumicam gospod profici Firmianovi, dr. Ložničkarjevi in Karčičevi, ki so s kumovanjem najbolj počastile naše gasilno društvo, kakor tudi žalskim gospodim za krasen mlademu praporu darovani trak. Lep utis je zlasti zapustila pri sprejemu g. bana pred občinsko hišo in šolskim poslopjem navzočnost šolske mladine in p. n. učiteljstva iz Gotovelj, Griž, Petrovč in Zaleca, za kar bodi vsem izrečena naša najtoplejša zahvala za njihov trud. Končno se zahvaljujemo še g. Francu Piklu, ki je dal vse prostore v stari pivovarni, brezplačno na razpolago, da so zamogle naše vrle dame v krasno dekoriranih šotorih pripomoči k gnetnemu in moralnemu uspehu prireditve, za kar bodi njim in pa vsem gostom izražena posebna zahvala.

Radio in naše učiteljstvo

Ljubljana, 23. septembra.

V vsej dravski banovini ima 27 osnovnih, 10 meščanskih in 3 srednje šole svoje radio-aparate. 51 upravitelj osnovnih šol in 1 ravatelj meščanske šole imajo lastne radio-aparate. Med osnovnošolskim učiteljstvom je 238 radio-amaterjev, med meščanskim šolskim 17, a na srednjih šolah je 15 profesorjev radio-amaterjev. Učencev, ki imajo priliko poslušati doma radio, je v osnovnih šolah 432, v meščanskih 148, v srednjih šolah pa 69.

V soboto se je vršila tretja seja odseka za šolski radio pri sekciji JUJ in so bili sprejeti naslednji sklepi: Početniški učiteljski tečaj o radiu naj se vršijo povsem samostojno. JUJ naj posreduje, da se uvede po možnosti tudi na učiteljsko poseben ure za pouk o radiu. V zalozbi Učiteljske tiskarne izdeta v kratkem dve knjigi in sicer Niko Kureč: »Šolski radio« in Andrej Leopold: »Uvod v radio-tehniko«. Odsek ni mogel založiti teh knjig, ker nima nikakih denarnih sredstev in je tudi sekcijki odbor JUJ vezan na proračun. S. l. novembrom začne izvajati radio Ljubljana.

Priporočila se naravnih domači

228

malinovec

tvrdko »Malina« d. z. o. z. Ljubljana VII Medvedova c. št. 4.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavén« je mast

Zaščitni znak

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz zavodnice in glavnega skladišča. Čuvajte se posredni!

M. Hrnjak

lekarnar — Sisak

program šolskega radia, ki ga izdela odsek. Ta program se bo oddajal v početku po eno ali dve uri tedensko izmenoma dopoldne in popoldne. Radio Ljubljana ima pripravljen program za Levstikovo proslavo, ki ga bo pa oddal že ta mesec. Odsek naprosi Radio Ljubljano, da prevzame honoriranje šolskega radia, dokler se ne najdejo drugi viri.

Lep zgodovinski pevski večer v Kočevju

Kočevje, 23. septembra.

V počastitev spomina in dela skladateljev Jurija Flajšmana, Miroslava Vilharja, Davorina Jenka in dr. Gustava Ipavca je priredilo Glasbeno društvo v Kočevju v soboto zvečer v dvorani hotela Trst pevski večer, na katerem je društveni moški zbor pod vodstvom svojega pevovodje g. učitelja Mirk Trsta prednesal 12 pesmi omenjenih skladateljev.

Za uvod je bilo po g. Trostu sestavljen izrpen predavanje o njihovem delu in pomenu za našo glasbeno literaturo. Nato je moški zbor (16 pevcev) najprej zapel. Flajšmanovi skoraj ponarodni »Triglav« in »Pod oknom« ter M. Vilharjevi »Po jezuru« in »Mlatiči«. Na petju se je takoj opazilo, da je zbor nanovo sestavljen, glasovno dobro zaseden in dobro naštrinjran. Zivahne »Mlatiči« je moral na gromek aplavz poslušalec ponoviti. Po odmoru je bilo na sporedu 5 D. Jenkovih skladb, in sicer »Lipa«, »Tiha luna«, »Što čutiš Srbin tužni«, »Strunam in Moliteve«, končno pa 2 dr. G. Ipavčevi »Oblaček« in »Slovenec sem«. Torej same znane ali ponorodele pesmi iz prvih početkov našega glasbenega razvoja, ki so Slovincem budile narodno zavest v dobi najreakcionarnjših režimov avstrijskih vlad. Globoko so ukoreninjene v srcu naroda še danes kot spomin na takratne žalostne čase suženjstva. Lep odjek v današnje svobodo in uedinjeno državo Jugoslavijo.

Tudi drugi del sporeda je moški zbor Glasbenega društva absolviral pazljivo, sledeč intencijam svojega pevovodje. Stare melodije s priprostim harmonijami so tudi v poslušalcih vzbudile prijetno razpoloženje. Nekatere harmonične neskladnosti (padanje I. tenorja, nečista intonacija I. basa, nekoliko robustno prijetanje II. basa) bo pevovodja z vestnim solanjem zbora v bodoče prav lahko odpravil, tem lažje, ker vladata v zboru slega in veselje do petja in izpopolnitve izvajanja. Posebej je treba poudariti dejstvo, da v zboru sodeluje hvalavredno lepo število akademikov, ki so drugi dan vneto sodelovali pri slovenski maši v Kočevski cerkvi. Zbor Glasbenega društva je tudi tam zapel mogočno Davorin Jenkovo »Moliteve«. Spremljal ga je spretno na novih, izvrstnih orglah g. V. Kuntarac.

Edina temna stran prireditve je bil slab obisk in prav po zaslužanju je na koncertu navzočih skladatelj in pevovodja Hubadove župe g. Zorko Prelovčec, ki je zastopal organizacijo in prinesel zboru njene pozdrave ter pozdrave našega pevkega očeta g. Mateja Hubada, povedal, da pičli poset koncerta, ki je pevovodja in pevec stal mnogo truda, ne dela časti kočevskim Slovincem. Naj bi resno stremeljeval, trud in idealizem svojega zbora vsaj nagradili s svojo navzočnostjo. Pevce naj pa ta brezbržnost in malodušnost someščanov ne plaši. Vztrajajo naj pridno naprej in naj pridujejo čim prej tako lep koncert kakor je bil sobotni.

še 123, Boračova 145, Črešnjecvi 173, Črnci 150, Drobčinci 113, Galuša 112, Gornja Radgona 345, Grabe 64, Grabonoh 86, Hrastje 103, Ivanjci 147, Ivanjševci 115, Kapela 98, Kraljevci 57, Konjšice 65, Lutverci 77, Murščak 176, Nasova 99, Negova 88, Očeslavci 129, Okoslavci 138, Orehovci 122, Plitvica 196, Plitvički vrh 14, Podgorje 54, Police 172, Radenci 171, Rihtarovci 87, Segovci 69, Stanetinci 152, Sv. Jurij ob Ščavnici 134, Ščavnica 188, Šratovci 69, Terbegovci 190, Vratja vas 49, Vratji vrh 49, Zbigovci 136, Zepovci 130 in Ziberici 92.

SV. PAVEL PRI PREBOLDU. V nedeljo 27. t. m. imamo v Soli sadno razstavo, ki naj služi predvsem v informativne svrhe. Vsako lahko razstavi svoje sadje, ki ga je treba prnesti do petka v Soli, in sicer od vsake vrste po 5 do 8 komadov. V soboto pa pride J. Levstik iz Celja, ki bo sortam določil imena, da bo v nedeljo na razstavi vsak sadjar lahko vedel, kakšne sorte ima in katere pri nas najbolj uspevajo. Tudi sosedje so dobrodošli! S kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalno Solo prične mo zopet v prvi polovici oktobra. Lani smo imeli nad 70 udeležencev. Menda tudi letos ne bomo zaostali. — V osnovni soli je nad 350 otrok, razen teh še 20, ki na žal ne obiskujejo nobene šole, ker je po šolskem zakonu ukinjen razred za oddaljene. Če bi imeli prostor, bi potrebovali še tretjo vzporednico, ker je še vedno en razred prenapolnjen. Zadrudni dom prav lepo raste. Če vreme ne bo nagajalo, bo v par dneh pod streho. Je to sad vztrajnega in marljivega dela našega delavstva, ki si v zvezi s Sokolom postavlja lastni dom s prav lepo dvorano za telovadbo in stalnim odrom za gledališke prireditve.

Radio

Izvilleček iz programov

Petek, 25. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18.30: Koncert slovenskega kvinteta. — 19.30: Vegetarijanska prehrana. — 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — 20.30: Prenos violinskega koncerta iz Beograda. — 21.30: Pevski koncert g. Zlate Gjurgjenac-Gavella. — 22.15: Koncert na orgle. — 22.45: Napoved časa in poročila.

Sobota, 26. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa in plošče. — 18.30: Plošče. — 19: Ustroj materije. — 19.30: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — 20: Prenos iz Zagreba. — Napoved časa in poročila.

BEograd 11.30: Plošče. — 12.45: Radio-orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 20: Prenos iz Zagreba. — Poročila in plesna glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Radio-orkester. — 20: Operi »Cavalleria rusticana« in »Glumaci«. — PRAGA 18.25: Pesmi s kitaro. — 19.35: Trio na dupe. — 20.05: »Poletna noč«. — 21: Prenos iz Brna. — 22.20: Mešan program iz Mor. Ostrave. — BIRNO 18.30: Wagnerjeva glasba. — 21: Godba na pihala. — VARŠAVA 18: Koncert mladih talentov. — 20.15: Orkestralni koncert. — 22.30: Chopinove skladbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert orkestra. — 15.50: Plošče. 17: Orkestralni in pevski koncert. — 19.50: Petje. — 20.25: Zabaven program. — 21.10: Arije iz pesmi. — 22.10: Lahka glasba. — BERLIN 20: Orkestralni koncert. — 22.30: Ples. — KÖNIGSBERG 16.40: Operni orkester. — 20: Opereta. — 22.30: Prenos iz Berlina. — MÜHLACKER 17: Popoldanski koncert. — 19.45: Komorni kvartet in citre. — 20.30: Zabaven večer. — 22.50: Plesna glasba. — BUDIMPESTA 19.45: Ciganska godba. — 20.30: Vojaška godba. — 21.45: Klavirski koncert. — 22.40: Lahka glasba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — 21: Operna »Norma«.

Iz življenja na deželi

GORNJA RADGONA. Od vseh 39 političnih občin gornjeradganskega sodnega okraja so bili te dni odobreni od okrajne sodišča tudi volilni imeniki ostalih 10 občin, ki so bili prvotno zaradi nepravilnosti vrnjeni v popravilo. Skupno število vseh volilnih upravičencev gornjeradganskega sodnega okraja je 4277 ter je razdeljeno na posamezne politične občine: Apa-

Z žlico se koplje grob
so dejali Rimljani. Eni jedo mnogo, drugi srednje. Zaradi tega trpe organi za prebavo hrane, žlenci in srec. Tem napakam je izpostavljen vsakdo.

ALPINAC-čaj
pomaga, da te napake nimajo hujših posledic. Okusa zelo dobrega, se pije »ALPINAC« po jedi ali na večer, predno te čisto spati, namesto kave ali običajnega čaja. Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Depot: TRIFOLIUM-drogerija — Beograd

Večjo stanovanjsko hišo kupim.
Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutro« pod »3006«. 11756

Franc Verdnik
tovarnar perila
v sredo dne 23. septembra 1931 ob 21. uri, po kratki mučni bolezni, spreviden s tolažili sv. vere, v 47. letu svoje dobe, izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v petek dne 25. septembra ob pol 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto dne 26. septembra ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene. 11769
Maribor, Kamnik, dne 24. septembra 1931.

ALOZIJA VERDNİK roj. MLEKUŠ kot soproga v imenu vseh ostalih sorodnikov. 11769

Rajonske zastopnike iščem!
Doseženo je
Največja izbira karica s popolno izrabo celotne karilne ploške.
Peč za velike in največje prostore
RAPID
je patentirana
DO 50% prihranka na katerikoli kariru

TEHNIČNI BIRO LJUBLJANA, GRADIŠČE 13
Telef. 2796

L. MIKUŠ
Mestni trg 15
Tovarnica dežnikov, zaloga sprehajalnih pale — — —

Mestni pogrebni zavod Maribor
Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm tužno vest, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni soprog oziroma brat, svak in stric, gospod
Franc Verdnik
tovarnar perila
v sredo dne 23. septembra 1931 ob 21. uri, po kratki mučni bolezni, spreviden s tolažili sv. vere, v 47. letu svoje dobe, izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v petek dne 25. septembra ob pol 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto dne 26. septembra ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene. 11769
Maribor, Kamnik, dne 24. septembra 1931.

ALOZIJA VERDNİK roj. MLEKUŠ kot soproga v imenu vseh ostalih sorodnikov. 11769

D. Hanstein:

Ali je kriva?

Roman

»Vsekako je iz tega vsega razvidno, da je bila stvar dobro pre-mišljena in dobro pripravljena. Tu je imel nekdo svoje prste, ki je dobro poznal vse zakone.«

»Toda misli, da je le eden od njih...«

Soden je spet skomignil z rameni.

»Morda nekdo od njunih pomagačev. Morda kdo od služinčadi.«

»A kaj nam je storiti? Tukaj mora biti dober odvetnik zelo...«

»Zelo previden. Za sedaj so stvari proti gospodični Guduhi, čeprav lahko marsikdo dvomi o tem Zakaj, če je bila ona kriva, tedaj je sama delala na to, da se to dejanje čim prej razkrinka.«

»Ali veš ti za kakšnega odvetnika?«

Soden je premislil.

»Nekaj mi je na umu. Na tukajšnjem sodišču je nastavljen izredno sposoben kriminalist, komisar dr. Schluter. Stari gospod je sicer v zadnjem času nekoliko bolhen in sanjari o tem, da bi šel v pokoj, toda prav ta mož ima izredno oster pogled in morda bi se mu posrečilo, pojasniti zadevo in obvarovati sodnjino krive sodbje. To namo uradnik, temveč v prvi vrsti čuteč in pameten človek. Jój, vse bi bilo dobljeno, če bi ga mogel pozanimati za ta proces.«

»Takoj pojdem k njemu!«

»Počakaj, grem s teboj. Bržkone je zdaj doma in če bi sam prišel, te morda ne bi sprejel.«

Vzela sta avtomobil in se skupaj odpeljala h komisariju.

Stara ženica jima je odprla vrata.

Dr. Schluter je bil videti kakih petdeset let. Bil je velik. Imel je sive lase in sivo brado. Kljub svoji starosti se je držal pokonci, obraz je bil videti dokaj energičen in iz oči si mu brai, da je kriminalist.

»Nu, dragi gospod Soden?«

»Oprostite, gospod doktor, da vas motim v vašem miru, tukaj imam prijatelja...«

Schluter je vzel Eberhardovo vizitko in jo še enkrat prečital in rekel:

»Vi ste zaročenec gospodične Gudule Wellhornove.«

Eberhard se je začudil.

»Vi veste?«

»To ni težko uganiti. V časopisih je stalo, da je gospodična Wellhornova na tihem z nekim grofom zaročena in vem, da je bil gospod Soden navzoč, ko so damo retirali. Komisar Cesin mi je o tem natančno poročal.«

»In... kaj mislite o stvari?«

Dr. Schluter se je nasmehnil.

»Da, dragi gospod Soden. Vi veste, da sem v oči sodišča kakor tudi najbrže v vaših velik nejezvernik. Če me vprašate — po tem, kar sem slišal doslej, sem prepričan, da je mlada dama nedolžna.«

Eberhard je poskočil in veselo presenečen vzdiknil:

»Gospod doktor? Res?«

Schluter je zamahnil z roko.

»To nič ne pomeni, gospod grof. Takšen sem, da se prepričam o krivdi obtoženca šele tedaj, ko slišim iz njegovih lastnih ust pri-

znanje. Poleg tega sem prepričan, da bi mlada dama s pomočjo svoje izobrazbe gotovo bolj pametno ravnala in da je ne bi bilo moči tako lahko odkriti. Zato aretacijo bi zadoščal 15 letni detektivski vajenec, ne pa moj odlični kolega Cesin.«

Eberhard je prijel komisarja za roko in mu jo krepko stisnil.

»Gospod doktor, sam ne veste, in tudi slutiti ne morete. kako me veselijo vaše besede. Prijatelj Soden mi je mnogo pravil o vas. Ali ne bi hoteli vzeti stvar moje zaročenke v roke?«

Komisar mu je mežikaje pogledal v oči.

»Ali niste razveljavili svoje zaročbe?«

»Zakaj? Sam najboljši vem, da moja zaročenka tega ni storila.«

Dr. Schluter ga je veselo udaril po ramu.

»Prav tako Zaupanje je glavna stvar. Šli bomo k svetniku Wesendonku in ga vprašali. Odkrito vam moram priznati, da sem imel že prej takšen namen, ker me je stvar zanimala.«

»K tajnemu svetniku Wesendonku? Kdo je to?«

»Sei kriminalnega oddelka na predsedništvu, ki sem ga včeraj prosil za bolniški dopust. Na svojo pest ne smem ničesar ukreniti.«

»Moj avtomobil čaka spodaj.«

»Nu prav.«

Peljali so se na predsedništvo; tajni svetnik je smeje se puzdravil Schluterja.

»Nu, doktor? Pa ne da bi bili že zdravi?«

»Vsekako sem na poti, da okrevam.«

Wesendonk je pokimal.

»Gotovo bi se radi lotili slučaja Gudule Wellhornove?«

»Da.«

»Seveda ste prepričani, da je lepa Gudula nedolžna?«

»Morda tudi to.«

Cene malim oglašom:

Zenitve, dopisovanja, naznanila ter oglašitve trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za štiro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglaš: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za štiro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglašni oddelki »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pri stojbine je vpisati obenem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842 — Telefon številka 2492 3492

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglašne in inserate.

Lušbo dobi

Blagajničarka

samska, dobro računalnica, popolnoma samostojna, slovensko in nemško kore, spodobna, stropenec, sprejemna takoj. Ponudbe pod »Blagajničarka« na oglašni oddelki »Jutra«. 41675-1

Dva soboslikarska pomočnika

sprejemna, Alojz Frantar, Strazisce pri Kranju. 41675-1

Čevljar, pomočnik

ki je sposoben prirobovanja po meri, dobi stalno službo pri Josip Pozar, Kamnik. 41681-1

Mizarskega vajenca

proti takojšnjemu plačilu, sprejemna, Vidmar, Zg. S. Ška. 41687-1

Navijalko

vele in svile (spulnico) in pletilce za nogavice sprejme takoj firma: J. Kušlan, Kranj (Slovenija). 41683-1

Prekajevalec

z večletno prakso dobi mesto na takoj. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Dobra moč«. 41685-1

Prvovrstno pomočnico in vajenka

sprejemna, gospodinja, 41682-1

Čevljar, vajenca

z vso oskrbo v hiši sprejme Viktor Vovk, Dvor pri Zalemberku. 41686-1

Kuharica

mlada, sprejemna in sposobna za restavracijo dobi stalno službo zaskom ok. 4000. Posebni pogoji: poštenost, trdnost, snovitost in polnopravna zanesljivost. Osebo predstaviti se je le na poziv službovalca. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 41687-1

1—2 kuharice

mladenke sprejemne. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 41684-1

Mesar, vajenca

dobrih starih, z dobriimi sprejemnimi, sprejme takoj Alojz Brečelnik, mesar, Celovška c. 93, Ljubljana VII. 41711-1

Tipkario

z lastnim strojem izjem za par tednov. Naslov v oglašni odd. »Jutra«. 41713-1

Pletilce

sprejemne. Naslov v oglašni odd. »Jutra«. 41715-1

Inteligentne gospo- (dolge)

vele slovenske in nemške, za dobro idejo predmet sprejemne. Predstaviti se je v petek 25. sept. od 9. do 12. Willemsenova 8/III, vr. 15, Maribor. 41736-1

Blagajnik

na točilnico dobi mesto takoj. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 41766-1

Trgovski potniki

Fiksni in provizijski zaslužni potniki za obisk prijavljajo strank za Ljubljano in okolico ter vso dravsko banovino za ma. avtorizirano blago. — Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Fiksni in provizijski«. 39577-3

Potnika

zastopnika, v stroki zmožnega, ki vpejlanega sprejme stara zganjekuharja, tvornica likerjev kuharje malinovca itd. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Zganjekuharje«. 41716-5

Kupim

Špansko steno in jedilno mizo takoj kupim. Ponudbe pod »Špansko steno« na oglašni odd. »Jutra«. 41673-7

Zaščužel!

Zastopnike

(zastopnice), tudi zaščuželke, za obisk prijavljajo strank za Ljubljano in okolico ter vso dravsko banovino za ma. avtorizirano blago. — Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Zastopnike«. 41675-1

Električne predmete

prejemne v komisiji prodaje v večjem kraju Slovenije. Ponudbe pod »Garancije« na oglašni odd. »Jutra«. 41714-3

Potnik

Čamernikova šolerska šola Ljubljana Dunajska c. 36 Jugo. Avst. telefon 2234 Prva obdelava konjovodstva Prospekt 15 tasto. — pi. šte. 251

Gosli poučuje

biti učitelj konservatorstva. Studentova ulica št. 9/1. 291-4

Violino

poučuje član opernega orkestra. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Glasba«. 41747-4

Službe isče

Dekle zdravo in mlado, z znanjem nemškega jezika isče za dobro nameno, ki je otrokom v bližini Zagreba. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Išče«. 41698-2

Sobarica

pridna in postena, z znanjem nemške in španske. Nastop takoj. Naslov v oglašni odd. »Jutra«. 41697-1

Absolventinja

meščanska šola išče službo za v kakšno pisarno kot zbirateljica, dobra računalnica. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 41699-3

Brivske obrti

se želijo izučiti 17 let star fant. Najraje v Ljubljani, s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« v Novem mestu pod »Učenišne sreče«. 41664-3

Trg. pomočnik

mlad, dobro izrečen, z izjemno sprejemno, ki v petek 25. sept. od 9. do 12. Willemsenova 8/III, vr. 15, Maribor. 41736-1

Čevljar, pomočnik

zastopnika, v stroki zmožnega, ki vpejlanega sprejme stara zganjekuharja, tvornica likerjev kuharje malinovca itd. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Zganjekuharje«. 41716-5

Za dojljo

zastopnika, v stroki zmožnega, ki vpejlanega sprejme stara zganjekuharja, tvornica likerjev kuharje malinovca itd. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Zganjekuharje«. 41716-5

Kuharica

zastopnika, v stroki zmožnega, ki vpejlanega sprejme stara zganjekuharja, tvornica likerjev kuharje malinovca itd. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Zganjekuharje«. 41716-5

Prodajalka

zastopnika, v stroki zmožnega, ki vpejlanega sprejme stara zganjekuharja, tvornica likerjev kuharje malinovca itd. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Zganjekuharje«. 41716-5

Avto

zastopnika, v stroki zmožnega, ki vpejlanega sprejme stara zganjekuharja, tvornica likerjev kuharje malinovca itd. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Zganjekuharje«. 41716-5

Vinotoč

zastopnika, v stroki zmožnega, ki vpejlanega sprejme stara zganjekuharja, tvornica likerjev kuharje malinovca itd. Ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Zganjekuharje«. 41716-5

Dve rabljeni omari

kupim. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 41677-7

Aparat

za trajno kodranje kupim. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 41680-7

Divji kostanj, želod

po najvišji ceni kupim na deželo in na drobno v H. Rohrmann v Ljubljani. 41636-7

Ročni voziček

dobro ohranjen, na 3 ali 4 kolesa, za težo do 500 kg kupi takoj Homan M. Moste, Marencičeva 3. 41689-7

Kopalno peč

na dva kupa. Skafar, Rimska c. 16. 41709-7

Prodajam

Voz z diro i zapravljivke, puti za trgovce z marmornato ploščo ter železno tehniko za 150 kg ugodno prodam. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 41684-6

2 reg. blagajni

dobro ohranjeni i manjši in i s 6 predali, po zelo ugodni ceni prodam. Even tuelno tudi na mesečne obroke. Posredovalec pri merno provizijo. Ponudbe pod »Blagajna« na oglašni odd. »Jutra«. 41497-6

Vinske sode

od 300 do 500 litrov, kakor tudi hrane sode od 15 do 50 hl prodam. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 38445-6

Puhasto perje

čisto, ohranjeno, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo, kg po 130 Din, in čisto, kg po 350 Din, raz. — Pošilje po pošti, povzeto L. BROŽOVIC, ZAGREB, Ilca 82. 22-6

Otroško posteljo

medeno, skoraj novo, prodam. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 41642-6

Motorno kolo

D. K. V., popolnoma v brezhibnem stanju, poceni prodam. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 41717-6

I dekorativna zofa

i navedena zofa, 3 postelji z omariami naprodaj. — Linhartova 38. 41701-6

Več dobro ohranjenih zabojev

prodajam. Poizve se v trgovini Bata. 41721-6

Ostanki sukna

v Igrški ul. 10 (za dramsko gledališčem). 41727-6

Mlekarški voziček

poceni prodam. Dolenska cesta, pri Kovaču. 41735-6

Lepa furnirana omara

(Schubladkasten) s 4 predali poceni naprodaj. Naslov se izve v oglašnem odd. »Jutra«. 41738-6

Dve omari

in nekaj mokoška perila prodam. Naslov v oglašni odd. »Jutra«. 41748-6

Lepo lovsko zbirko

in dobro ohranjeno železno blaginjo prodam. Naslov v oglašni oddelki »Jutra«. 41764-6

Motorna vozila

4-edežni prodam ali zamenujem za 6-edežnega. Naslov v oglašni odd. »Jutra«. 41731-10

Vnajem

oddam v najem. Naslov v oglašni odd. »Jutra«. 41685-17

Na Bledu

dam v najem veliko gospodarsko poslopje celo ali posamezne lokale. Primer: no za vsako obit. garaže itd. Dr. Kaudič, Bled. 41661-17

Pekarijo in

trgovino pri farji cerkvi dam v najem. Interesovanje naj vprašajo pri Jože Javornik, Studence-Ig 34. 41740-17

Kapital

RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX KNJIGOVODSTVO »Kartoteka« Ljubljana Selenburgova ul. 6. 120.000 Din

Priloge

privatnega posojila proti vknjižbi na večje biše v Ljubljani in okolici, v mesečnih obrokih se išče. Ponudbe z navedbo obrestne mere na oglašni oddelki »Jutra« pod »Priloge«. 41732-16

Trgovski lokal

v centru Jesenic odda A. Mulej, Jesenice, Krenkov trg 2. 41019-19

Poslovni lokali

na Dunajski cesti št. 29/1 se s 1. oktobrom na razpolago. Poizve se v istotam. 35905-19

Hotele, gostilne

kavarne restavracije in v najem prodaja in taje v najem poslovnice za gostilništvu M. S. Pavlovski, Zagreb, Ulica Cvetkovi cesti ali v Stofah od Dunajski cesti. Pismene ponudbe na oglašni odd. »Jutra« pod »Hotele«. 41567-19

Lokal

za speejeje in kratko blago oddam 15. oktobra. Dunajska c. 37. 41684-19

Bufet

prodam na prometnem mestu periferije v Zagrebu z vsem inventarjem in s pe. kritim dolgim kletjem. Stanarina 650 Din mesečno. Kletjišče donosa mesečno 4—5 tisoč dinarjev. Poslovni. Naslov v oglašni odd. »Jutra«. 41567-19

Poslovni lokali

na Dunajski cesti št. 29/1 se s 1. septembrom na razpolago. Poizve se v istotam. 35905-19

Gostilno

s pocestvom in gospodarskim poslojem prodam. Hribar Franc, Zabovst. P. Domžale. 41733-19